DÉPOT LÉGAL

DIRECTEUR GERANT

Võ phi Hùng, cựu HS Petrus Ký, 67-74, tặng cho Quán Ven Đường

NĂM THỨ TÁM SỐ 728 MỖI SỐ NĂM XU 甲戌年八月廿四日 NGÀY THỨ BẢY 22 SEPTEMBRE 1934

GIÁ BÁN

ĐÔNG-PHÁP	NGOẠI-QUỐC
Một năm 4$00	8$00
Sáu tháng 2.00	4.00
Ba tháng 1.00	2.00

Xin báo phải trả tiền trước.
Thơ và mandat gửi cho M. TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN. — Ai muốn quảng-cáo, việc riêng xin thương nghị trước.

TIẾNG DÂN

敲 La Voix du Peuple 民

Chủ-nhiệm kiêm Chủ-bút HUỲNH-THÚC-KHÁNG
Quản-lý TRẦN-ĐÌNH-PHIÊN

Mỗi tuần xuất-bản hai kỳ: thứ tư và thứ bảy

BÁO-QUÁN 85 rue, đường Đông-Ba, Huế Giây-thép nói số 48 Giây-thép: TIENGDAN HUE

Dân có giáo dục mà nước mới mong phú cường.

XÃ-HỘI GIÁO-DỤC Ở NHẬT-BẢN

Phong trào Âu hóa tràn nửa thế kỷ lại đây, là chung cả các nước phương đông, mà thực hành cải cách, bước theo kịp các nước Âu Mỹ, duy có nước Nhật bản.

Trong công cuộc cải cách của người Nhật, nào pháp luật chánh trị, quân khí, thương mãi, kỹ nghệ, cho đến các thức sinh hoạt ngày thường, đều chọn cái hay của người Tây mà dung hợp cái hay của mình, thành có cái đặc sắc riêng, không theo mà như ai. Trong có công cuộc giáo dục là tổ chức khôn ngoan và tấn bộ mau chóng, đáng làm nền tảng cho tất cả các công việc khác. Một nhà thông tấn Tàu ở Thần hộ, có một bài nói về việc xã hội giáo dục như dưới, xem đó đủ thấy cách tổ chức và đường tấn bộ là thế nào:

Xã hội giáo dục ở Nhật bản, bề ngang là làm cho phổ cập rộng, mà bề đứng là nâng cho cao lên; ở trong lại có ý «lao tư hợp điều».

Người trong một nước, nhân cảnh giàu nghèo mà giáo dục khác nhau; giáo dục đã khác nhau, tri thức tất không đồng; tri thức không đồng thì cuộc sinh hoạt không được nhứt trí; đầu tiên thì so le về vật chất, rồi lần lần so le đến tinh thần, mà cái bờ chia rẽ giai cấp kia một ngày một cách xa không tiếp gần lại được. Ấy là cái hại lớn trong xã hội. Họ nhận rõ mối hại đó, nên rất chăm về đường giáo dục phổ cập. Theo bản thống kê gần đây thì người trong nước biết chữ đã đến 99 phần trăm, mà xã hội giáo dục phổ cập hiện đương đề xướng riết lắm.

Lịch sử «xã hội giáo dục phát đạt» của họ chia làm ba thời kỳ:

1. — Thời kỳ khởi đầu, từ năm đầu hiệu Minh trị cho đến ngày chiến tranh Nga Nhật chấm dứt.

2. — Thời kỳ đề xướng và chỉ đạo, từ cuối đời Minh trị đến cuối hiệu Đại chánh.

3. — Thời kỳ tổ chức, từ đầu hiệu Chiêu hòa cho đến nay.

Ở Thần hộ, cũng theo thời kỳ tổ chức mà tiến lên. Hiện có một đô thơ quán.

Quán này do đó thì lấy tập năm Minh trị thứ 44, sách chứa có 63 829 thứ; trong ấy sách Nhật và Tàu có 63.586, sách Tây 5.243. Theo bản thống kê bình quân năm Chiêu hòa thứ 7, số người tới đọc sách, người trong quan trường 192.066 người ngoài 1.630. Trong số ấy đã cả các hạng người mà học sanh là nhiều hơn. Cũng năm Chiêu hòa thứ 7, kể riêng về số trẻ con đến quán xem sách, kể giờ có 3.474 giờ; trong 66 ngày công khai, bình quân mỗi ngày 53 người; đọc có 12.250 quyển sách, bình quân mỗi ngày đọc 186 quyển.

Hiện nay trẻ con xem sách, ở Nhật bản đã thành một vấn đề, ta (người viết bài này) ở Đông kinh đã điều tra, theo lời một nhà thông hiểu nọ nói: số trẻ con Nhật bản, hàng nghèo rất đông mà ham cầu tri thức rất là sốt sắng; khổ vì không có sách đọc, cứ đua nhau tới các hàng bán sách xem đọc để cứu cái nạn «tri thức mất mùa». Các nhà hàng sách, cũng phiền về sự mượn xem sách kia, song đối với tấm lòng ham học của trẻ con, cần cũng đều vâng các ngài xem để nghiên.

Về vấn đề «thanh niên huấn luyện» ở Nhật lại càng bồng bột, cách huấn luyện chăm có 3 điều:

1) mở mang tư tưởng.

2) đào luyện cách công dân sinh hoạt.

3) quân sự huấn luyện.

Phàm 16 tuổi trở lên, 27 tuổi trở xuống, đều đã tập có tư cách quân nhân.

Riêng một thành phố Thần hộ có 18 sở huấn luyện thanh niên; trong có 7 sở đặt phụ theo trường tiểu học, còn bao nhiêu phụ theo các trường công thương thực nghiệp, phần nhiều mới sáng lập từ năm Đại chính 15; hiện có 2939 học trò, giáo luyện chỉ đạo 60, học khoa chỉ đạo 44.

Sự huấn luyện nầy, chỉ riêng có Nhật bản có mà thôi, ngoài ra như vận động trường, thể dục trường, sắp đặt rất hăng hái.

Một nơi Thần hộ đã thế, chưa nói nơi khác, dân khôn nước mạnh, là gốc tại sự giáo dục đấy.

Trông người lại gẫm đến ta...!

Thúc-Tự-Dân

Việc dầu xăng lên giá ở Saigon

Gần đây giá dầu xăng lên giá lần lần, ở Saigon các nhà tiêu thụ sĩ nấy đều tức, vì rằng buổi khủng hoảng nầy mà bị cớ đó thì khó chịu tuyệt: tiền đâu mà mua cho phỉ nào dùng về xe hơi, về đèn, về các việc khác!

Đối với việc nầy, các báo đều nổi lên công kích mấy công ty dầu.

Vì vậy việc thấu tai nhà chức trách, nên buổi chiều ngày 10-9 tại các phòng việc hãng Texaco, Socony, Shell có quan Hội thẩm, Cò tới soát lấy được nhiều giấy má quan hệ về việc thông mưu lên giá dầu.

Quan Thống đốc Pagès có đòi các chủ công ty dầu tới hỏi.

Xét thuốc lào và bắt người

HÀ-TĨNH.— Dân làng Đồng môn, phủ Thạch hà, nhân bữa tháng tư, nhà nước sức khai đất trồng thuốc, có khai trồng 3 mẫu. Thuốc làm ra được trên dưới 600 bánh, bỏ vào chum đương niêm kháng lại, chưa hề bán, và cũng tính để chỉ dụng trong nhà thôi.

Ngày 6-9, nhà Thương chánh

. . . . . .

vào các nhà lục xét, có bao nhiêu thuốc chở về sở Thương chánh Hộ-độ hết, lại bắt cả các chủ có thuốc và định phát. Chúng tôi rất lấy làm lạ, mà không hiểu phạt vì lẽ gì:

1) Ruộng đã đóng thuế, thì trồng thuốc cũng như trồng lúa, lẽ nào trồng lúa thì không lấy, mà trồng thuốc lại lấy?

2) Trước kia tòa Khâm đã có nghị định, phàm thuốc lào còn để trong nhà thì không phạt, sao nay nhà Đoan lại xét bắt?

Trồng ra bao nhiêu thuốc, công lao và tốn kém nhiều mà nhà Đoan làm cách nghiệt như vậy, thì oan ức cho dân lắm. Dân chúng tôi đã có đơn kêu với quan sở Hà tĩnh, mong chánh phủ minh xét.

Dân bị oan kỳ

CHUYỆN ĐỜI

Quan Toàn quyền Robin với đít-cua

Quan Toàn quyền Robin ở Tây mới qua mấy tháng, ta chưa thấy chuyện chi, nhưng đã thấy một cái thái độ của ngài là hình như không ưa đít cua cho lắm. Chẳng thế mà tự Nam chí Bắc, kể từ khi tàu đến bến Saigon, cho đến khi ra thẳng phủ Toàn quyền Hanoi, tính cho kỹ, ngài chỉ có 2 cái đít cua chính thức: một cái tại phủ Toàn quyền Saigon, một cái nữa tại phủ Toàn quyền Hanoi với mấy lời tại điện Thái-hòa ở Huế. Ở nơi khác thì ta không biết, chớ như ở Huế thì tưởng nếu quan Toàn quyền muốn thì có lắm cơ hội, có thể thả đít cua. Như tại cuộc tiếp rước ở phủ Khâm sứ, cuộc khai hội đồng Thượng thơ, cuộc lạc thành thư viện Bảo đại v.v., nếu ngài mà muốn đít cua, thì cũng xài đến số lá. Nhưng không, ai đít cua dâu mặc kệ, ngài chỉ nghe rồi làm thinh, không thốt một lời, cái thái độ đó nhiều người chú ý.

Ngày nay ta lại thấy quan Toàn quyền hạn chế số ngày có lãnh tiền phụ cấp của các ông Đại nghị viên Lý thường Đại hội đồng kinh tế và tài chính Đông dương cũng như các hội đồng khác, các hội viên đến dự hội, mãi đến khi xong việc thì chiếu số ngày nhóm nhiều ít mà lãnh tiền phụ cấp. Khi việc ít thì hội nhóm trong mấy ngày, khi việc nhiều thì hội nhóm đến trên cả tháng. Nhưng quan Toàn quyền vừa mới ký một đạo nghị định hạn số ngày được lãnh phụ cấp của các ông hội viên Đại hội đồng kinh tế là 25 ngày, nghĩa là nếu trong 25 ngày mà làm chưa xong việc, còn phải nhóm thêm, thì không được hưởng phụ cấp nữa.

Nghị định thì nói như vậy, nhưng ở đời có ai chịa vào cùm nhà với ngà voi cho ai» bao giờ, các ông Đại nghị viên đâu có chịu bỏ tiền tài ra mà đi nhóm hội đồng. Vì vậy mà bản nghị định kia sẽ có cái hiệu quả chắc chắn là giảm bớt thì giờ nhóm hội, tức là giảm bớt thì giờ đít cua của các ông đại hội viên.

Quan Toàn quyền Robin lại lỡ ra một lần nữa rằng ngài không muốn nghe đít cua!

Thường thường người mình hay phàn nàn cho các ông nghị viên của mình ít ăn nói, tới ra ngày nay lại thấy có cái chứng rằng mấy ông nghị ở đại hội đồng ăn nói nhiều quá. Đáng mừng chăng? Đáng buồn chăng?

Trước hết ta phải biết ở Đại hội đồng nghị viên Tây chiếm phần đa số hơn nghị viên ta, mà nghị viên ta đã được dự hội đồng nầy cũng là người đã tuyển trạch nhiều lần. Nói rằng đít cua nhiều quá, có lẽ là nói về phần người Tây chăng, và nếu có nói về phần người Nam, thì số nầy cũng không là mấy.

Nhưng dầu sao mặc lòng, cái ý của quan Toàn quyền cũng vẫn hay, hay cho người mình trước hết, và nhứt là hay cho những người say nghề đít cua.

Mà thật vậy, gần đây ta thấy hình như xứ ta đương mắc phải cái «dịch đít cua». Đít cua trong bữa ăn, đít cua trong cuộc chơi phiếm, đít cua đến trong sân thể thao. Thậm chí cho đến ông nghè Nguyễn mạnh Tường sở dĩ thốt ra những ý tưởng «muốn làm dân ta tinh, ta mới» chỉ đó là cũng vì cái tánh muốn đít cua. Đít cua nó có nguy là thế, nên quan Toàn quyền Robin không thích đít cua, rồ là ngài đã chán tai.

Lạc Thần

MỖI THÁNG MỘT TRÌNH DIỆN TẠI NHA

VINH. — Đương cuộc lộn xộn năm trâu, muốn giữ gìn trị an và xem xét lại hạnh kiểm các người tình nghi, nên buộc có cái lệ «nguyệt điểm»: mỗi tháng trình diện một lần tại huyện, phủ. Sau lệ đó đã bỏ hẳn từ 2 năm nay ở miền Đức thọ, Hương-sơn, Hương-khê, Nghi-xuân v. v., còn ở Cao lộc cứ mỗi tháng đến ngày 12 thì người tình nghi dầu ở xa gần, làm ăn đâu đâu cũng phải về huyện lỵ trình diện.

Ấn cần chích phá không bao giờ bỏ sót một ai, nên chúng tôi xin chính phủ thương đến con nhà có tội được ăn trong buổi khó khăn nầy, đừng thở khói phát trình diện như các hạt khác đặng yên nghiệp làm ăn.

Không người bị trình diện

VIỆC THẾ-GIỚI

XIÊM

Nội-các từ chức (13 sept.). — Vì vấn đề hạn chế nhập cảng cao su mà Nội các bị Nghị viện không tín nhiệm nữa (73 phiếu phê quyết chống với 25 phiếu khả quyết). Nội các đã đưa đơn từ chức lên Xiêm Hoàng.

NHẬT

Bãi công (12 sept.). — Cuộc bãi công của người làm việc trên các xe điện còn chưa liễu kết, thì 100.000 thầy-thợ định cũng bãi công để yêu cầu tăng tiền công và sửa lại các điều kiện lao động cho «dễ thở» hơn.

(14 sept.). — Cuộc bãi công các xe đò vẫn còn như thường.

TÂY-BAN-NHA

Dọa bãi công (11 sept.). — Có tin đồn rằng: đến thứ tư đây sẽ có cuộc tổng bãi công khác để phản đối việc bắt các tay lãnh tụ trong cuộc tổng bãi công trước và phản đối việc hai nhà báo đông thợ sắp chữ Pha-xít.

Hành thích (11 sept.). — Ở Saint Sébastien, chiều hôm chủ nhật có xảy ra hai vụ hành thích về chính trị. Một viên chủ khách sạn, và một viên cựu Cảnh sát trưởng bị ám sát.

Viên chủ khách sạn vừa mới gia nhập đảng Pha-xít; viên Cảnh sát trưởng thuộc đảng cực tả, có công với Dân quốc vừa mới bị đánh đổ.

QUỐC LIÊN

Việc Nga vào Hội. (11 sept.). — Sớm hôm nay có mấy hội viên nhóm để sửa bức điện gởi mời Nga vào Hội, sửa thế nào cho các nước muốn cho Nga vào Hội mà không muốn có giấy mời chịu ký vào. Phải ít ngày mới định bản bức điện ấy. Thời kỳ khó nhứt đã qua rồi, vì việc Nga vào Q. L. đã nhứt định.

MỸ?

Bãi công. (12 sept.). — Tại nhiều nơi khắp trong 22 nước của Huê-kỳ có xảy ra nhiều cuộc xung đột. Trong 5 nước New-England tính đến 155.000 thợ bãi công và 70 thợ làm việc.

Ở Carolinet, 107.000 thợ bãi công. Tính chung, số thợ bãi công là 390.000 người, số thợ làm việc là 80.000 người. Ở Rhode-Island có cuộc xung đột, 10 tên vệ binh bị thương.

(13 sept.) — Đại biểu các chủ xưởng đệ bác bẩm đầu đề khởi cửa hội đồng hòa giải do Tổng thống Roosevelt cử ra.

Cảnh binh và thợ bãi công lại xung đột tại hai nơi ở Rhode Island kết quả: nơi thứ nhứt, có 3 người thợ và 15 vệ binh bị thương; nơi thứ nhì 6 người bị thương và 1 người chết, đều về bên thợ bãi công.

Người ta sợ có rối loạn ở Charlotte-town (Caroline du Nord).

Ở Providence (Rhode Island) viên chỉ huy ra lệnh cho bắt hết những đảng viên cộng sản, vì nghi là chủ động những vụ xung đột với cảnh binh.

Hiện các nhà đương cục đương xét việc giảm người làm việc cho thợ đặt và các thợ khác khắp trong nước và không hạ tiền công, để trừ cuộc bãi công hiện nay và sau nầy. Chừng đầu octobre sẽ có lệnh thi hành tuần lễ 30 giờ khắp trong nước.

KHO CHUYỆN...

Luật sư A Fan ở Saigon mới rồi có tặng cho thư viện Saigon 4.000 quyển sách. Những sách nầy đều nói về luật học, sử học, xã hội học.

Tiệm chụp hình Khánh-Ký ở Saigon, hôm 15-9 đã bị hỏa hoạn mất.

Ông Ali Aager ở tỉnh thành xứ Ba-tư, mới rồi đã bị đem treo cổ, vì số là giết hết 28 đứa bé để lấy máu tìm mỡ uống.

Theo tục mê tín ở Ba-tư, hễ người nào uống được nhiều máu tim con nít thì khi đi đâu cũng chẳng sợ ai.

Ở ta chẳng thiếu chi người như Ali Aager, nhưng sự hành động còn bí hiểm thôi. Cái tiếp họ sẽ thế nào thì chưa rõ.

Tình trạng dân quê ở Thanh-hóa

Gần làng tôi có làng Bái bà (khác tổng), có người bà con thuật chuyện với tôi rằng năm ngoái đây, cả 5 làng gần đó có 20 người chết mà chỉ có 2 người có hòm chôn, còn 18 người thì cuốn chiếu... Ngày tháng 5 năm nay, tôi đi tỉnh thành về đến cây số 6, thấy hai vợ chồng người dân quê nọ, tuổi độ 40, bồng một đứa con gái lên 3 tuổi, ngồi ở góc đường, nước mắt lã lơi. Hỏi, thì người chồng nói đói lắm,

. . . . . .

Nghe vậy dầu sắt đá cũng không khỏi bùi ngùi thương thầm được! Than ôi! chuyện được nghe thấy gần gần mà thảm trạng như thế, huống chi là bao nhiêu chuyện mà mình không nghe thấy!

Còn nói chi chuyện cường hào bóc lột dân nghèo thì làng nào cũng vậy. Thuế 2$ một mẫu mà họ thu đến 4, 5$, biên lai không minh bạch; nhưng món tiền phù thu ấy, lý trưởng được một nửa, còn phải dút lót cho những người tai mắt trong làng, thành ra dân nghèo suốt đời chỉ làm thân trâu kéo cày để nuôi bọn cường hào. Mà hễ bọn dân ngu hơi bỏ một tý gì, thì họ xưng làng bắt vạ, nếu không có chi cho họ thì họ giải quan: sự dầu công môn thì quan phải theo giấy mực mà xử. Nhưng giấy mực thì họ khuôn rập với nhau, sắp đặt đâu vào đấy cả rồi; còn chứng cớ, quan cũng phải hỏi họ. Thế là dân ngu bị lụy mà không có chỗ kêu!

Một người mắc, hai người mắc, rồi ai cũng phải cúi đầu mà chịu, không giảm bớt hề nữa! tha hồ họ muốn làm chi thời làm. Đến như làng nào có công lợi, thì họ bày việc một mà xướng hai, làm sổ chi tiêu rồi ký điểm với nhau, dân có biết gì đâu! Bao nhiêu của công đều vào túi riêng của họ, mà dân cứ chịu khổ!

Tình trạng khốn khổ trong dân gian như vậy, tai nghe mắt thấy, xin phó bày trên mặt báo, mong nhà trách nhiệm có phương chi cứu chữa chăng.

Thạch tuyền

Lại hiểu việc . . . . . rượu ở Quảng-trị nữa!

Gần đây, ở các phủ huyện tỉnh Quảng trị (nghe đâu ở Quảng bình cũng thế), dân dân cũng có gót chân quan tỉnh về hiểu việc rượu. Tại huyện Gio linh, ngày 31 Août vừa rồi, quan Sứ và quan Tuần có về hiểu, đại ý nói:

«Từ nay nhà nước muốn trừ cái tệ nấu rượu lậu và muốn cho nhân dân khỏi bị Thương chánh năng về phiền nhiễu... nên hiểu cho dân

. . . . . .

(?) chớ không phải buộc người không uống rượu cũng phải mua (?), mà chỉ là những người nào biết uống rượu mà thôi,

. . . . . .

về..., nếu bắt được rượu lậu sẽ phải ngồi tù (cái nầy lâu nay thường thấy luôn, không phải hiểu nữa).

Câu chuyện hiểu rồi dài, nhưng cũng không ra ngoài mục đích

. . . . . .

Đời mới, cải cách mới, sẽ có máy đay mới, là việc hiển nhiên; lại sẽ xuất hiện ra bình dân sự, làng sự, xã hội sự, nước sự, lại càng mới nữa!

Dân trăng

MỘT TRĂM NĂM THUỘC ĐỊA

Công cuộc thực dân thịnh hành nhứt là vào khoảng thế kỷ XIX và đầu thế kỷ XX. Nói thịnh hành chớ không phải khởi hành. Như khởi hành thì đã trước lâu lắm. Hồi thế kỷ XVI, Tây ban nha (Espagne) và Bồ đào nha (Portugal) đã dành thuộc địa với nhau: Tây ban nha được Trung mỹ và Nam mỹ (l'Amérique du centre et du Sud); Bồ đào nha, được một phần Nam mỹ (l'Amérique australe), một miền khá rộng ở Phi châu (Afrique), và nhiều đất khác nữa. Theo chưn Tây ban nha và Bồ đào nha, có Anh (Angleterre), Hà-lan (Hollande) và Pháp (France). Anh lấy thêm được một số thuộc địa của Pháp và Hà lan. Pháp, trước đây trên một trăm năm chỉ giữ được trong số thuộc địa cũ, có các xứ thuộc địa Ấn tí đờ (Petites Antilles), Guy dan (Guyane) Rê u nhông (Réunion) và Xê nê gan (Sénégal). Còn Hà lan chỉ còn có Guy dan (Guyane) và các xứ ở Anh xuy lanh (Insulinde), đều là những xứ giàu và đông dân. Trong khoảng ấy, Anh đã chiếm được các xứ Gia nã đại (Canada), Ấn độ (Inde) và Nam phi (Afrique Australe).

Vào đầu thế kỷ XIX, các thuộc địa của Tây ban nha ở Mỹ châu (Mexique), Bê ru (Pérou), Si ly (Chili), Ác răng tin (Argentine, v. v... theo gương Huê kỳ mà lìa Tây ban nha. Bờ rê din (Brésil) cũng lìa Bồ đào nha.

Trái lại, trong mấy mươi năm sau đó, nhiều đất rộng lớn đỡ những dân tộc còn dã man ở, sụp vào tay các đại và tiểu cường quốc.

Hồi mới khởi đầu, việc đi chiếm thuộc địa ở xa là do những công ty thương mãi độc quyền, có chính phủ bảo trợ; cũng do các công ty ấy cai trị dân thuộc địa, và bóc lột. Việc chiếm thuộc địa lúc bấy giờ rất dễ. Xem như ở Mét xi, Bê ru, thổ dân không có chút sức chống cự nào hết, chỉ vài trăm người da trắng là đủ làm cho họ chạy trốn mất hết. Cách giao cho các công ty thương mãi đi chiếm thuộc địa như thế đến thế kỷ XIX cũng vẫn còn thấy: như Công ty Anh ở Ấn độ (Compagnie Britannique des Indes) sau cuộc biến động 1857 mới dẹp, và sau cũng một công ty Anh khác chiếm thuộc địa ở Nam phi.

Nhưng lần lần rồi chính phủ ra mặt thế cho các công ty ấy. Chính phủ Pháp chiếm Bắc phi và Trung phi (Afrique septentrionale et centrale), chính phủ Anh chiếm các dân quốc Bô-e (les républiques Boers) Miến điện (Birmanie) và Nu ven đê lăng (Nouvelles Zélandes); chính phủ Ý (Italie) chiếm A-bit-xi-ni (Abyssinie) và Ly bi (Lybie).

(Còn nữa)

N. dịch

Một đứa bé lạ!

QUẢNG-NAM— Tại làng Bàn lãnh, tổng Phú Triêm, phủ Điện bàn, có một đôi vợ chồng sinh hạ được một đứa nhỏ, gồm đủ cả âm, dương, nghĩa là chỗ kín của nó, có cả vừa đực vừa cái: phần đực ở trên, phần cái ở dưới; xét kỹ thời nó đi tiểu tiện về bộ phận dưới, có lẽ là một đứa gái, còn xét sơ qua trông giống như cái thằng. Đứa nhỏ nầy sinh từ 28 tháng giêng đến nay, nó vẫn được mạnh giỏi như thường và gương mặt trông đã thương.

B. B.

Một đoạn lịch sử quan hệ về cuộc hòa bình ở Viễn-đông

NỘI DUNG CỦA HỘI NGHỊ "HOA-THỊNH-ĐỐN"

(Tiếp theo)

Phương châm chủ trì của mỗi nước dự hội

NƯỚC MỸ là nước đứng đầu phát khởi hội-nghị ấy, thái độ so với nước khác, có giữ phần công chính hơn. Trước ngày khai hội, chưa công bố phương châm gì, chỉ lấy lòng thành thực đối với vấn đề hạn chế quân bị. Còn vấn đề Viễn-đông thì nhận rằng bao nhiêu sự kiện Trung quốc nên giao ra hội-nghị cùng bàn theo chủ nghĩa « Môn hộ khai phóng và cơ hội quân đẳng » mà giải quyết. Đối với Anh Nhật đồng minh thì Mỹ ra sức phản đối nên cầu trương :

1-) Khai phóng môn hộ Trung-quốc.

2) Phá bỏ Anh, Nhật đồng minh

3-) Phế trừ các điều ước bí-mật ở Viễn đông.

4) Hai nước Mỹ và Anh cần có sức hải quân bằng nhau.

5) Nhật Mỹ cùng đình điều ước, không được đặt thêm quân cảng những nơi yếu tắc ở Thái-bình-dương vân vân ..

CON NHẬT, thì lúc mới nghe gấy ra hội nghị này đã lấy làm kinh ngạc. Nhận rằng hội nghị này đặt ra, không khác gì khiến cho Nhật-bản đứng về mặt bị cáo mà chịu quan tòa thẩm phán. Nhật cũng tự biết rằng thái đoàn đối Hoa trong khoảng gần đây là bạo hoành trái lẽ. Bởi thế nên đầu tiên yêu cầu chỉ rõ phạm vi hội nghị, nhưng bị nước Mỹ cự tuyệt. Nhật bản vận động trừ những sự thực đã định và lợi ích đặc-biệt ra ngoài phạm vi hội nghị, một khác đối Mỹ lại tỏ ý nhượng bộ cho Mỹ được vui lòng. Xem những điều khẩn thỉ của chánh phủ cấp cho đại biểu

1-) Định đình Anh Mỹ Nhật, hoặc Anh Mỹ Nhật Pháp Ý đồng minh, lấy bảo trì lợi ích đặc biệt của Nhật-bản ở Trung-hoa làm nguyên tắc.

2) Giảm sút hết quân, lấy đủ sức duy trì phòng thủ các khu vực do Nhật bản thống trị cùng duyên hải Trung quốc làm hạn độ.

3-) Hạn chế lục quân, lấy đủ sức duy trì địa vị đặc biệt của Nhật ở Trung-quốc làm hạn độ.

4) Vấn đề đi-dân cùng nguyên liệu công nghệ và thực lương, Nhật bản có địa vị thỏa đặc ở Trung quốc. Song đối với chủ nghĩa « Môn hộ khai phóng cùng cơ hội quân đẳng » của các nước, Nhật vẫn tôn trọng.

5-) Vấn đề Tây-Bá-Lợi-A, nên dùng chủ nghĩa khai phóng và quân đẳng.

6) Chủ trương khai phóng cấu mãi dọc theo bờ Thái-bình-dương

Xem những điều chủ trương của Nhật-bản, cốt yếu là bảo trì địa vị thỏa đặc ở Trung-hoa ; một mặt khác lại xướng ra cái thuyết « Cộng quản Trung-hoa » để làm loạn tai mắt các nước. Nhưng may các nước vẫn chưa nghe lắm.

ANH chủ trương cũng liên quan với Nhật. Song trước ngày khai hội, không chịu bày tỏ máy may ý kiến gì cả. Ấy là ngoại sự trường của ngoại giao nước Anh, muốn giữ thái độ trầm tĩnh để thừa cơ hội tốt.

PHÁP, thì đại biểu dự hội, chưa có huấn lệnh của Chánh-phủ, nhân 3 viện đã thông quá cái án « Tín nhiệm Chánh phủ » nên ông Briand được tự do hành động. Ông là sau khảo sát tình thế có đề xuất những nguyên tắc :

1-) Về thương nghiệp quân đẳng ở Trung quốc, tán đồng với nước Mỹ.

2-) Bất-quản hạn chế, nước Pháp không cho là việc khó. Vì hải quân Pháp còn ở dưới trình độ hội nghị số lật đùng

3) Nước Pháp chú trọng nhất là lục quân, nhân địa vị nước Pháp đối với nước Đức có tình thế đặc biệt ; lại cần phải phòng ngự đúng quá kích của tô Nga nữa. Nếu như muốn giảm bớt, trừ phi có điều ước chính Mỹ. Pháp đồng minh . hoặc là nước Mỹ có cái hiệp ước gì tương đương, thì không thể ưng thuận

Đối với hội nghị này không quan hệ gì lớn nên nước Anh cùng Pháp đồng một thái độ. Song có khác chút đỉnh là Pháp thì châu hoàn với Mỹ mà Ý thì châu hoàn ở giữa Anh và Mỹ

Ngoài ra Bỉ-đào-nha, Tỳ-lợi-thời và Hà-lan đều tỏ ý hiệp trợ Trung-hoa, không dự nghe chuyện quân bị hạn chế nên không có chủ trương gì...

Đấy là đại thể phương châm của các nước đối với hội nghị Hoa-thịnh-đốn, tuyên truyền trước kỳ khai hội vẫn lấy đó làm tiêu chuẩn, mà ý kiến bàn luận trong giữa hội trường cũng căn cứ vào đấy.

Riêng về Trung-hoa, về cuộc hội nghị này, nói một lợi thật là cung cho Trung quốc một cơ hội đổi cả thay mới, chen vai với liệt cường mà nói về mặt hại thiệt không khác gì miếng thịt trên thớt, ai muốn cắt xẻ thì cắt xẻ. Không trách trong cuộc hội nghị, đại biểu và quốc dân làm rầm một hồi mà rốt cục cứ kéo dài cái nạn nội tranh cung nhịp tốt cho nước ngoài xâm xé. Người ta nói : « nước hèn không có ngoại giao », thật thế.

(Còn nữa)

KHÁCH-QUAN thuật

Tin làng báo

Bản báo đã tiếp được số 1 tờ «Khoa học phổ thông» do ông Lâm văn Vàng làm chủ nhiệm kiêm chủ bút. Tập chí này chuyên khảo cứu về khoa học ; Tòa soạn và ty Quản lý ở số 248, Place Maréchal Foch, Saigon — Dakao.

Giá bán mỗi năm 3$, sáu tháng 1$60, mỗi số 0$15.

Vậy có lời chào mừng bạn đồng nghiệp và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

Tâm lòng ao ước !

Nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG Hanoi nghiên cứu các môn thuốc Nam rất linh nghiệm, mới ra đời được trên 4 năm trời mà đã được đồng bào khắp các tỉnh xứ Đông Dương hoan nghinh tin dùng rất nhiều, nơi nào có đại lý rồi thì rất tiện cho đồng bào dùng thuốc, còn nơi nào chưa có đại lý thì hằng ngày bản cục nhận được rất nhiều thơ và giấy thép của các đồng bào gởi đến mua thuốc nhưng lắm, mà ai cũng tỏ ý muốn bản cục đặt đại lý khắp hết các nơi để cho các quí đồng bào tiện việc mua-thuốc. Vậy theo ý muốn của các ngài thì nay bản cục cần dùng nhiều người làm đại lý bán thuốc ở những tỉnh :

Hà-Tĩnh, Quảng Bình, Quảng Trị, Sông-Cầu, Biên-Hòa, Kontum, Dalat, các tỉnh xứ Nam kỳ, và Phom Penh, Fort-Bayard, v. v. ngài nào có lòng chiếu cố muốn làm đại-lý cho bản cục thì cứ gởi thơ đến lấy chương trình và catalogue, càng thể-lệ đại lý, bản cục cảm ơn lắm.

Nhà thuốc NAM-THIÊN-ĐƯỜNG

46, rue des Phoc-kiên Boîte postale N° 70

à HANOI

TRỊ TỪ THỜI CẢM MẠO

0$10 — 0$20

MAISON NAM - TRÂN

71, Rue Vollenhoven, HUE

Tổng Đại-lý tại Khánh-Hòa :

Maison Phước-Mỹ

37, route coloniale n° 1 Nhatrang

Sau cuộc cải cách

Nhà thuốc CHIẾN-THẮNG định giá thuốc lại cho anh em ít tiền có thể mua dùng (có thơ anh em lao động ở Tạp giả yêu cầu) mà thuốc lại tinh khiết và mau hiệu nghiệm hơn trước.

Thuốc Ho Chiến-Thắng hết tiếng trị tuyệt các chứng Ho : khái huyết ; ho đàm ; ho khan ho vì lao trái hư tổn ; Các chứng ho kinh niên. 1 hộp 1$20 — hộp đôi 2$ — 5 hộp 4$.

Thuốc Sán xơ mít : Chuyên trị bệnh *Bạch thốn trùng*, tinh ăn hòa, không công phạt, uống êm đềm ; trùng ra ngay cả đầu tuyệt ! 1 hộp 0$60 ; 2 hộp 1$.

Thuốc Điều-Kinh-Bổ-Huyết Thái-Tiên-Sản-Hậu mỗi lọ 1$00. Bảo hiệu tại có phát hành đại-lý :

Rượu Thuốc Huế-Kỳ trị các chứng đau lưng — bổ thận — Khư phong bổ huyết, 1 chai lớn 1$50 — Mua hai cho thêm một.

M. Nguyễn-trung-Thâm ĐỒNG-HỚI (Rue Marché)

VIỆC TRONG NƯỚC

Cọp ăn người !

THỪA-THIÊN. — Nhân dân ở về Nong, Truồi, Cao-hai, nhờ về nghề than củi mà sống ; về lại ruộng đất ở gần núi, nên không thể nào rời núi được. Nhưng khổ nỗi, gần đây cọp ra khuấy nhiễu, những người bị cọp bắt mà chết, tính cả 6, 7 chục. Riêng ở Truồi, từ ngày 5 cho đến ngày 16 Septembre này, chết vì nạn cọp luôn có 5 người (Lê-Dơi làng Bàn-môn, Nguyễn - Sâm làng Quý, Quê-Chữ, xứ Sừu, làng Mỹ á, Nguyễn-Lễ, làng Tế-xuân, Đào-xuyên, làng An hải). Dân thật đã quá khổ. Nhà chức trách không nghĩ ra được phương pháp gì trừ nạn cọp cho dân được nhờ sao ?

Người dân

Còn dùng thuốc và cho vay nhiều lãi quá !

THANH-HÓA. — Ở nhà phố Tỉnh-gia, trước có tên thuộc Oanh làm cân, quan trên đã đuổi về bản quán Hà-tịnh. Nay lại có thuộc Chư là một tay lành nghề ngon, nên quan yên nhà chuộng. Kỳ sưu thuế năm nay, phố Tỉnh gia đến kỳ nhất nộp còn thiếu 800$, quan phủ không cho khất, bắt làng tổng phải nộp đủ. Bất đắc dĩ dân phải viết tờ vay thuộc Chư 800$; thuộc cho vay tháng mà bắt chịu lãi 20 phần, nghĩa là 800$ chịu lời 160$ trong một tháng. Đến nay quan phủ đương thôi đốc khẩn cấp đề giả cho thuộc, nhưng chưa đủ.

Cho vay gì mà lãi cao dữ vậy ! Thuộc nào bị đuổi, mà thuộc nào lại ra vào trong nha ?

Dân biết

Lại càng thiệt hại hơn !

QUẢNG-BÌNH — Vào khoảng tháng Juin vừa rồi, tên Trần-Xuyên, dân huyện Kỳ - anh, tỉnh Hà - tịnh, đi Lào buôn bán, có mua đồ đạc về bán. Lúc đi về, muốn tránh sở thương chính Thakhek, cho khỏi thuế, ngờ đâu lúc về ngang đồn La-trọng, gặp phải ông Mengelle kiểm soát, và bắt Xuyên giải về Thương chính Đồng-hới ; khi khám xét thì có những hàng hóa như sau này : 12 sải lụa, 12 sải vải sọc, 6 cái đèn pile, 6 cái đồng hồ reo, 3 tá giầy vừa màu vừa trắng, 12 cái bóp da, 6 bộ ga mèo, 12 cái áo thun, 12 cái dao cạo và mèo, tất, nịt v. v.

Về Đồng - hới, Xuyên bị phạt 130, rồi được hoàn đồ lại cho về xứ. Nhưng lúc hoàn đồ, Xuyên chỉ nhận được 6 cái mền, 6 cây dao cạo và 6 đôi giầy, nên lấy làm ngạc nhiên. Xuyên khai hết tất cả đồ bị bắt ở La trọng, thì quan Thương chính nói cứ thấy có bấy nhiêu đó, đánh thuế 4$30, còn dư nữa không thấy. Hỏi ra thì sau khi kiểm soát ông đồn chỉ đem về trình sở Đoan có một phần, còn thì đi đâu.

Đồ ấy đi đâu ? Tội nghiệp cho tên dân nghèo kia !

Lập tinh

Lời than phiền của bọn chài lưới ở Cam lộ

QUẢNG-TRỊ. — Con nhà chài lưới ở dọc theo sông Hiếu - giang (huyện Cam lộ) là hạng dân nghèo khổ, quanh năm ăn làm chày da phòng trán, không đủ nuôi vợ con và lo xâu thuế. Vạn ấy có mười chủ, đông người nên phải sắm thêm một chiếc đò lành canh (4m× 0m85) khỏi thuế, đò ấy đã vài lần chèo về Quảng-trị trình quan Thương chính, mà vì đò nhỏ bắt biệp lắm, nên quan tha cho về. Vậy mà nay có trát quan đòi khai, vạn nào có đò chưa đánh thuế về ghi số hiệu thì đem về làm thuế, thành ra chuyến tốn kém, khổ sở.

Từ Cam lộ đến Quảng trị, xa hơn 25km, lại sông hồi cạn đi về rất khổ.

T. T.

Đám mừng và mua rượu

Rông rả 4 5 ngày, tại công đường phủ Triệu-phong, pháo nổ vang trời, người lui tới tấp nập : đám mừng quan !

Quan nhà có chuyện mừng thì mừng cũng phải. Nhưng trước ngày mừng một hôm, quan họp hàng tổng và hiểu : từ rày về sau bất kỳ có đám tiệc gì, ai ai cũng nên mua rượu tiệm, lại có giấy mời cả tổng lý và mời riêng.

. . . . . .

Mặc sức là dân say !!

Dân

Lời than phiền của các chủ xe đò TOURANE.

— Quan bảo Đông-pháp ra ngày 14 Juillet 1934 có đăng nghị định của quan Toàn quyền ra ngày 4 Juillet 1934. Nghị định này làm cho các chủ xe đò và xe location than phiền, nói : rồi đây phải đợi nghề nghiệp chớ không thể nào đề xe chạy được nữa. Mấy năm về trước, kinh tế còn phát đạt, xe nhờ các nhà thương mãi thuê mướn vận tải hóa hạng đi các nơi mà đỡ chi tiêu, nuôi nổi mấy gia đình. Từ năm ngoái lại đây, sự bán mua ngày thêm đình trệ, hành khách sưa ít mà xe lại thêm đông, phần nỗi dầu xăn (essence) lên giá cùng đồ vật dụng của xe cũng chẳng rẻ gì ; xe chạy từ Tourane vào Nhatrang đường dài 520 cây số, một người khách chỉ trả chừng 18$o đến 2$ là cùng đi về mất trong sáu hoặc bảy ngày, đến nhà còn thừa được 2o$ đến 25$, tính ra vừa đủ phát lương cho Công-tô-ve, (contrôleur) tài xế chauffeur) và kẻ phụ xe (aide-chauffeurs), chưa nói đến hao mòn vỏ ruột, máy móc....

Theo cái tình cảnh đó, đủ làm cho các chủ xe đò điêu đứng, khác nào người bịnh trầm trọng, đương rầm chờ thuốc cứu sanh.

Nay nghe nghị định mới trên, thời ôi thôi ! Các chủ xe chỉ than thân mà kêu trời chứ biết sao. Các bác tinh bàn, kẻ thì đưa thơ yêu cầu viện Dân biểu can thiệp, người lại kêu nài cùng Đức Bảo đại, quan Toàn quyền và Tòa Khâm sứ.

Chưa biết lời kêu than nào nhưng nay có thấu đến tai bề trên, đặng thi ân thế nào cho không. Như chẳng may không được, nghị định kia thi hành, thời các chủ xe buộc mình phải trả lại giấy phép chạy (permis de circulation) để xe nằm nhà. Lim sanh kế khác ; rồi nào là tài xế (chauffeurs) phụ xe (aide chauffeurs) lâm ban thất nghiệp, lấy gì nuôi vợ giúp con ! Chánh phủ có đói tưởng đến hạng lao động nầy mà cứu giúp cho không ?

B. K.

Kẻ trộm

QUẢNG-NAM. — Ở chợ Cẩm - khê, tổng Vinh-quý (Tamkỳ), từ bốn rồi thuế lại đây, ăn trộm trần ra như mưa, không đêm nào mà không có kẻ trộm rình, nó thuốc chó chết rất nhiều, và trong một tháng lại đây mà mấy chủ bị mất, như Bà Tuế hết hoa 200$, cả Hòa-Tuyển, Thị-Út, ông Lịch, Mã, Bà Thơ v. v... Ăn trộm hoành hành như thế, mà không thấy tổng lý sức tuần phòng chi cả, mới lạ !

Chi Lâm

Thâu thuế chợ sao lại đồ đồ của người ta

Ở chợ Bàn-thạch (Tam-kỳ), người thâu thuế chợ, đối với bạn hàng làm rất cay. Bạn hàng bán rau cá giữa chợ, hằng ngày cứ bị nó vung đồ luôn !

Người ta bán chưa có tiền nộp thì lấy đồ mà trừ, một trăm cá, một rổ rau mà đồ vung ra thì còn mong bán cho ai ?

Chi-Lâm

Lại sức thâu bạc học phí sang năm !

QUẢNG-NGÃI — Về việc sức thâu khoản bạc học phí sang năm Tiếng-Dân số 706 có đăng. Ngày 26 tháng 7 ta (4 9-34) quan phủ Tư-nghĩa có trát sức cho hào lý các làng phải thân số học tư ích học-phí (hạt Tư-nghĩa còn ngu) đã lệ xưa : làng có công điền thì trích công điền chịu học phí, còn làng không công điền thì trích tư ích), và số học phí sang năm, đúng ngày 28 tháng bảy (6 9 34) đem tới nha nạp ; nếu làng nào thiếu thì sẽ trị tội nặng.

Đương giữa lúc tháng bảy, tháng tám là mùa cật cử nầy, sau khi chạy vụ thuế đã hết hơi, dân biết lấy tiền đâu mà nạp cho nổi số tư ích học phí sang năm ?

P. V.

Cái án nợ Ngân-hàng đã thấy bắt

Ngày 6 - 7 - 1934 Tòa án Đệ nhị cấp Quảng-ngãi, đã hội-đồng phúc thẩm cái án gian mạo Ngân-hàng của bọn Phạm - thượng - Chi, trong có kết án Tôn-văn Mại Quản lý chi-điếm Mỹ-Thạnh, tổng Nghĩa-điền, phủ Tư nghĩa 10 năm tù.

Ngày 4 Septembre 1934, thấy có bài quan phủ Tư-nghĩa cho lính về bắt Mại tới nha có việc gấp. Mại tới hầu, thì ngày sau (5 9 34) bị giải ra tỉnh, rồi tống giam vào chánh lao đi làm xâu.

Bút-Nam

(Xem qua trang 3 cột 3)

Sách tặng

Bản báo có nhận được hai quyển sách dưới này :

1 / « LE PETIT ÉCOLIER » do ông Lê văn Lê và Phạm Lá soạn, Nam kỳ thư quán ở Hanoi xuất bản và gởi tặng.

Sách này giá bán 0$30, dùng cho học sinh lớp tư và lớp năm học.

2 / « LA LECTURE FRANÇAISE » do ông Nguyễn hoài Đinh soạn, Nam kỳ thư quá ở Hanoi xuất bản và gởi tặng.

Sách này giá bán 0$75, dùng cho học sinh lớp nhì đệ nhị niên và lớp nhất học.

Vậy xin có lời cảm ơn Liệu Nam kỳ và giới thiệu cùng độc giả.

T. D.

2 VỊ CỨU TINH

1er Phải là cái dộng-cơ rất bộ máy hô hấp, phải bình, phải phòng sinh tốc ngực ho khan, nếu không cần thuốc toàn ở ho trị, mau thành ho lâu ho lao ai mới ho, hoặc ho đã lâu, nên dùng thuốc TRỊ KHÁI HOÀNG *của* LỢI SANH ĐƯỜNG *thì bịnh sẽ thuyên đảm, bình mạnh như xưa.*

2e Người mà thận thấy suy hèm, sinh bịnh Di Tinh, lưng đau, gối mỏi, mắt mờ, tiểu tiện nóng đỏ, dùng thuốc SÂM NHUNG BỔ THẬN LỢI SANH ĐƯỜNG *nếp trong 15 hộp thì đủ ngon ngủ yên, sức mạnh ngày càng tăng tiến.*

Bổn đường có đủ các Cao, đơn, Hoàn, tán thần-dị tốt, rất lợi ích nghiệm, ai mua buôn, ai muốn là Đại lý xin thơ lại

M. Ngô Thiệp

Directeur Gérant

Lợi Sanh Đường à Tourane

Phú - Xuân Học - Hiệu

(43 - 45 *Đường Gia-Hội — HUẾ*) *Directeur : CAO-VĂN CHIỂU*

Trường Tư thục lớn nhứt ở Trung kỳ, lập từ năm 1920

Thưởng thọ Long-bội Tinh. — Nhập học 1er Septembre 1934

Ban Tiểu-học (Từ lớp Năm đến lớp Nhứt).

Ban Cao đẳng tiểu-học (Từ Nhứt niên đến Tứ niên Cử thể).

Những điều lợi ích cho các Học sinh của Bổn Trường

1 / Các Giáo sư đều có bằng cấp rất cao và đều là những tay chuyên môn trong giáo giới, rất thạo luyện và rất tận tâm.

2 / Học trò rất mau tấn ích và năm nào trong các kỳ thi bằng, số học sinh trúng tuyển cũng rất đông

Năm 1933 : Yếu lược đậu 7 ; Tiểu học đậu 20. Năm 1933 : Yếu lược đậu 18 ; Tiểu học đậu 5o. Năm 1934 : Yếu lược đậu 16 ; Tiểu học đậu 44.

3 / Tiền học phí và tiền ký túc rất hạ :

Lớp Năm, Tư	1$	Lớp Nhứt	2$	Tam niên	4$
» Ba	1$50	Nhứt Niên	3$	Tứ niên	4$50
» Nhì	1$70	Nhị niên	3$50	Ăn ở trong trường :	6$50

4 / Trường có cơ sở rất vững bền, học-sinh sẽ được đến nơi đến chốn chân, khỏi phải gián đoạn nửa chừng.

5 / Khỏi mua sách học đắt tiền : trường sẽ phát không những bài học đã in sẵn.

6 / Có một phòng Thí Nghiệm để dạy các môn khoa-học cho tường tận.

7 / Có dạy thêm tiếng Anh (Anglais) khỏi phải trả tiền thêm.

8 / Học trò về thăm nhà, đi tàu hỏa và xe điện được trả nửa tiền.

9 / Thanh thoảng, có tổ chức những cuộc diễn thuyết về những cuộc du ngoạn.

10 / Học trò học ở Bổn Trường có thể xin qua các trường công được.

MỚI MỞ THÊM. — 1 lớp *Đệ tứ-niên*, 1 lớp *Đệ Tam-niên*. Có nhiều vị giáo viên chuyên môn dạy, như M. TẠ-QUANG BỬU, Cử-nhân khoa học và M. TRẦN-ĐÌNH-ĐÀN, Tốt nghiệp Cao đẳng Sư Phạm, cựu giáo sư ở Quốc-Học, v. vân...

ÔNG, Tóc Bạc; BÀ, Sói Đầu

Như vậy, nghĩ cũng đã cân đối vừa lứa đó. Nhưng tốt hơn là ;

Tóc Ông đừng bạc, Đầu Bà đừng sói.

LÀM THẾ NÀO ?

XỨC DẦU HÓA-PHÁT

Chế tại hiệu **KHUYNH-DIỆP** là một hiệu đàn đã được rất nhiều phần thưởng đặc biệt :

Long-bội-tinh năm 1930 ; Kim-khánh hạng nhì và ngân tiền hạng ba năm 1931 ; một phó tượng gỗ với danh dự chứng chỉ theo cuộc Đấu-xảo Tri-tri Haiphong ; ngân tiền hạng nhất với phần thưởng hạng nhất theo cuộc Đấu xảo Mỹ-nghệ Huế ; Danh dự chứng chỉ theo cuộc Đấu-xảo khoa-học Hanoi ; Bằng cấp hạng nhất theo cuộc Hội chợ Phụ-nữ Saigon ; Huy-chương bạc và huy-chương đồng tối cao cuộc Đấu-xảo Thuộc-địa Paris ; Phần thưởng hạng nhất theo cuộc Hội chợ Pháp-Việt Saigon ; Bằng cấp chứng chỉ theo cuộc Hội-chợ Nam-Định lần thứ 8 ; Bằng chứng chỉ hạng đặc biệt theo cuộc Đấu-xảo của Bộ Mỹ-Thuật, vô chức.

Thuốc Điều Đại-Nam hiệu con Rồng-Đỏ

Thuốc ĐẠI-NAM chế với thuốc lá chọn nơi các sở trồng thuốc tốt của nước Nam, là một thứ thuốc mới rất ngon và hút không khô cổ.

Nguyên chất của thuốc, không phải như trong mấy thứ thuốc khác người ta thường vào bằng mấy chất hóa học, rất thơm.

Khắp cả Nam-Kỳ toàn dùng thuốc Đại-Nam vì 18 lẽ.

Người Annam ta nên dùng thuốc Đại-Nam giá rẻ mà lại có thể làm tiết kiệm được trong khi dùng thuốc lắm. (cứ 10 cái bao không thuốc Đại-Nam thì đem đến mấy hiệu bán thuốc Đại-Nam đổi được 1 bao thuốc Đại-Nam 20 điếu)

Đại lý tại TRUNG-KỲ :

Vinh-An Tourane, Hon-Loi Quinhơn

THUỐC TRỊ BA CHỨNG ĐAU BỤNG :

DẠ-DÀY, PHÒNG-TÍCH, KINH-NIÊN

Đau từ giữa ngực, lại chói qua sau vai, rồi đau lần xuống ngang thắt lưng ; ợ hơi lên cổ ; có khi ợ cả ra nước chua ; có khi đau quá nôn cả đồ ăn ra nữa ; đau như thế gọi là *đau dạ dày* (đau bao tử).

Đau bụng trên hay bụng dưới, cơn đau rất dữ dội, bỏ ợ hay đánh trung tiện thì đỡ đau ; cách mấy ngày hoặc một tháng đau một lần : đau như thế gọi là *đau bụng kinh niên*.

Đau chói chết trong bụng, ngày đau ngày không ; ngày muốn ăn, ngày không muốn ăn, lưỡi trắng thất thường ; sắc mặt vàng vọt hay bủng beo, đa bụng dày bì bịch : đau như thế gọi là *đau bụng phòng tích*.

Ai mắc phải, hãy viết thư kể chứng bệnh thật rõ gởi cho bản hiệu, sẽ gởi thuốc bằng cách lãnh hóa giao ngân.

Thư từ và mandat đề :

NGUYỄN-NGỌC-AM, chủ hiệu : DIỆU-HUYỀN ĐẠI-DƯỢC-PHÒNG

121 hàng Bông (cửa quyền) HANOI

HAI THỨ THUỐC HAY

Bổ huyết : **MIXTURE TRITONIC** một chai 0$60

Trị ho : **SIROP PULMÔ** một chai 0$90

CÓ BÁN TẠI :

Pharmacie Phạm - doãn - Điểm Tourane

Pharmacie Thái - quang - Khiết Quinhơn

Pharmacie Tạ - ngọc - Liên Nhatrang

Pharmacie Đỗ - đức - Hiệu Dalat

Pharmacie Phạm - tư - Tế Phanthiết

Sữa
NESTLÉ
HIỆU **CON CHIM**

SỨC KHOẺ CỦA TRẺ CON
NHIỀU CHẤT BỔ

Bao thầu cho Chính-phủ Pháp

Độc quyền bán cho các nhà thương, các nhà hộ-sinh các nhà thương binh và các trường học (Lycées)
ở Khắp Đông-Dương
Năm 1934

LUẬT-HÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo)

Điều thứ 332. — Người nào dối trá tỏ mình không có dùng cách nào mà yết ra hay giả ra hoặc khiến người khác yết ra hay giả ra với quan trên một việc thất thực để tố cáo một người hay nhiều người, chỉ tự một việc ấy, sẽ bị phạt giam 2 tháng hay phạt bạc 20$00: Trừ ra khi nào theo sự vu cáo mà sẽ bị nghị xử một tội nặng hơn ngoại.

Tăng phạm sẽ bị nghị xử một nửa tội ấy.

Điều thứ 333. — Trong các khoản vu cáo khi nào người viết đơn hay người làm đơn giúp cho một người khác, mà quên hay ý ẩn đi, không ký tên họ mình vào đơn nếu quả rằng nó vẫn biết sự tố cáo ấy là vu, thời nó sẽ bị tội như người vu cáo.

Nếu xét quả rằng nó không biết rõ rằng đơn cáo là vu nó sẽ chỉ phạt giam 1 tháng hay là phạt bạc 10$00.

Các tăng phạm khác về khoản vu cáo, đều bị nghị xử bằng nửa tội của chánh phạm.

Điều thứ 334. — Người nào bị đòi đến làm chứng trước tòa án hoặc ở trước quan tư pháp hay quan hành chính xét việc, đã xin cam đoan khai thực mà lại khai gian, mãi đến khi xét hỏi xong rồi còn cố chấp lời sung khai trước, nó ý để lừa dối quan tư, làm cho lầm lộn khác trực của hai bên, gọi là phạm tội giả chứng.

Người phạm tội giả chứng bất kỳ thân thuộc hay không gia với người đương sự thế nào cũng sẽ chiếu theo các điều dưới này mà phân biệt nghị xử.

Điều thứ 335. — Người nào làm chứng gian về việc đại hình để hãm vực hay làm hại người bị cáo, dù người bị cáo được tha hay bị kết nghị vào tội trừng trị, người làm chứng gian cũng sẽ bị nghị phạt giam từ 3 năm đến 5 năm.

Nếu người bị cáo bị tội đại hình, thời làm chứng gian mà làm hại nó cũng xem như người vu cáo mà nghị xử theo tội danh đã định trong điều thứ 331.

Điều thứ 336. — Nếu làm chứng gian trong một việc trừng trị, để hãm vực hay làm hại người cáo cứu, dù người cáo cứu bị kết nghị hay được tha, người làm chứng gian cũng sẽ bị phạt giam từ 6 tháng đến 2 năm.

Nếu người cáo cứu bị tội phạt giam trên hai năm, người làm chứng khai gian mà làm hại nó cũng sẽ bị đồng tội như nó.

Điều thứ 337 — Khi nào làm chứng gian trong một việc tử tụng về dân sự hay thương vụ hay là một vụ tra cứu về việc hành chánh, để hãm vực hay để làm thiệt hại một bên nào, sẽ bị phạt giam từ 3 tháng đến 1 năm, hay phạt bạc từ 30$00 đến 120$00.

Điều thứ 338. — Khi nào tội làm chứng gian đã bị kết nghị, thời lời khai gian sẽ không kể nữa.

Điều thứ 339. — Người nào dùng sự hung bạo, hung hiểm nước bẹn, lễ vật quà cấp, mà mua chuộc hay ép người làm chứng hoặc toan mua chuộc hay toan ép người làm chứng để khai mà hãm vực hay làm hại một người nào đó, sẽ chiếu theo các khoản phân biệt đã định ở các điều trên này mà nghị xử bằng tội người giả chứng.

Nhưng mà, nếu sự toan mưu chuộc hay toan ép người làm chứng ấy không có hiệu quả, thời người phạm ấy chỉ bị phạt

(Xem qua trang 4 cột 4)

TRƯỜNG THƯƠNG - MẠI THIỆT HÀNH Ở ĐÀ-NẴNG

Đã bắt đầu dạy từ ngày 1er tháng chín lấy những môn sau này:

1°) Toán Bút (Comptabilité)
2°) Đánh máy chữ (Dactylographie)
3°) Viết chữ tắt (Sténographie)

(Bốn tháng, thi đậu sẽ phát bằng cấp)

4°) Tiếng Pháp (Français) dạy ban đêm
5°) Các thứ toán (Mathém.) dạy ban đêm
6 Connaissances Générales (Banque, Commerce,... etc' dạy mỗi bốn tối Chúa-nhựt môn này 1p.50 một tháng.

Trường sẽ cho coi học 1 tháng hai kỳ, là ngày 1er và 16 tây.

Các đơn xin học sẽ gởi cho chủ trường:

M. Paul Nguyễn-văn-Chất
Directeur de l'Ecole Pratique de Commerce à TOURANE

Việc trong nước

(Tiếp theo trang 2)

Phòng bịnh chó dại

BÌNH ĐỊNH. — Mới đây có giấy sức: «Ai muốn chích thuốc phòng bịnh chó dại, thời kể tên làm sổ, lại tiếp thấy giấy sức: «Nếu Tổng Lý không hết lòng hiểu sức, để bịnh chó dại truyền ra, và không nghiêm cấm sự thả chó ra đường, thời sẽ bị đặt một hạng thuế nuôi chó, để lấy bạc chi phí về việc phòng ngự bịnh chó dại.

Vừa thấy giấy sức, kẻ lo chạy tiền chích thuốc cho chó, người lo sắp phải tiện tiền sắp thuốc cho chó; có kẻ đem chó làm thịt, cho khỏi phải chạy tiền nầy tiền nọ. Khốn một nỗi, chó chết mà chuyện nào có hết đâu! sợ nỗi không chó để nhà ban đêm, thời kẻ trộm họ đỡ nữa!

Ở thôn quê, thấy các ông làng thừa hành, nay hỏi nhà nầy sao không đem chó đi chích thuốc, mai hăm nhà nọ bỏ lậu chó không khai, sẽ trình quan làm phạt v. v.

Chích thuốc cho chó là sự «tây ý» của dân chớ có phải dân buộc dân! khai hay không mặc người ta chớ.

Lịnh ít lạo nhiều, dân quê lại bị lụy xấp cái nạn chó dại kìa!

Trung cáo

TIỆM BOMBAY TO NHẤT TRUNG KỲ
là tiệm
AU-BON-MARCHÉ
115, Phố Paul Bert HUẾ
Giây nói: số 73

Lúc nào cũng có nhiều hàng lợ lạ mới lạ như:
Gấm Tầu, Đoạn, Satin.
Nhung đen và các mùi cùng Châm-Nhung, Bombay, Kim-thời vân vân..
Để bán Sỉ và bán Lẻ.
Giá rất hạ hơn các nơi.

Nhà in Tiếng-Dân
IN MAU GIÁ RẺ

CHUYÊN LÃ

ÔNG THẦN HỘ MẠNG TRẺ CON XUẤT HIỆN

Đứa bà Annam, phần nhiều, người ít học ở chốn thôn quê, rủi bái, bỏ con đau, thì cầu đồng kêu cốt, ký bùa cho ông Táo, ông Vải. Một đứa nhỏ có chứng ban nóng lạnh lừ đừ, buồn bã, hay khóc đêm, để mà hôi trắng, là một chứng bịnh rất dễ dàng, không phải cần ông Táo ông Là mà hết. Bịnh ấy chỉ tốn 0$12 tiền mua cho được ông Thần hộ mạng nó là thuốc Ban (CHI-LINH TÁN). Vì (Chỉ-linh-tán) nầy hết sức hay, ai cũng cho nó là thuốc Tiên, là vị thần hộ mạng cho trẻ con. Bịnh Ban, nóng lạnh dầu nặng nhẹ thế nào, nóng nội trong 3 gói là chắc. Ban sẽ lộ ra đầy mình, và chứng ban nóng lạnh không còn tái lại. Khắp cả Đông Pháp có trên 300 nhà Đại-lý bán thuốc nầy. Các tiệm thuốc, các nhà buôn, các xe hàng xe điện có bán. Ở Huế trừ bán nơi VIỄN ĐỆ 11 Sasse, và các chỗ bán dán KHUYNH DIỆP. Mua sỉ lời nhiều đo nơi:

NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG
boîte postale n° 63 SAIGON

BỊNH-HO

AI CÓ BỊNH HO MÀ CHƯA GẶP THUỐC

Bịnh ho là bịnh rất nguy hiểm, ban đầu ho gió, không điều trị thành chứng ho lao. Người có bịnh không lựa thuốc hay mà dùng thì nguy hiểm cho người bịnh. Như thuốc ho (Bảo-Bửu) từ Nam chí Bắc, ai cũng nhận là một thứ thuốc ho hết sức hay, trị ho gió, ho phong, ho lâu tiếng, ho đàm, tận lần hết ho. Giá mỗi gói 0$10. Trữ bán nơi VIỄN-ĐỆ 11 quai de la Susse HUẾ, và các chỗ bán dán KHUYNH-DIỆP. Mua sỉ lời nhiều đo nơi NGUYỄN-VĂN-LƯỢNG boîte postale n° 63 SAIGON.

XIN ĐỌC KỸ:

AI MUỐN BÉO MẠNH, MAU KHỎI CÁC BỆNH?

« — « Con trai tôi mắc bịnh đau phổi, sanh ra ho tới 2 năm, rồi lại mắc thêm chứng ban sởi, tôi chạy chữa hết hơn 200 bạc thuốc ở khắp mọi nơi mà vô hiệu... Sau tôi mua *Thuốc Ho số 7 với Tiên-Tửu* để cho con tôi uống thì thấy mau khỏi vô cùng. Đã 2 năm nay, không có ho hen chi hết. Thiệt là một phương thần-dược, đồng bào nên mua dùng... *TRẦN-QUANG TỰ Surveillant des Mines à Hongay (Tonkin)* »

« — Bà Thảo của tôi mắc bịnh *đau dạ dầy* rồi thành ra *đau bụng kinh niên* đã 6 năm nay, dùng đủ các thứ thuốc mà không chết linh nghiệm. Nay dùng *Thuốc Đau Bụng số 2* thì được khỏi dứt căn ngay. Nay bảo mập mạnh khỏe, làm việc linh lợi lắm.

NGUYỄN-TRỌNG-HÂN Nghiệp chủ ở tỉnh Hưng-yên (Tonkin) »

« — Tôi mắc bịnh Lao, tổn lắm tiền mà vô hiệu, nay dùng Tiêu-Tửu sốt dục 4 tập 60 một chai 0, thấy linh nghiệm lắm, nay đã khỏi bịnh rồi. *M. ĐỖ-KHẮC-THƯỜNG secrétaire du Chef de canton de Quan-xuyên à CAMAL (cochinchine)* » (Mắc bịnh lao chỉ uống Tiêu-Tửu mà khỏi, nếu dùng thêm thuốc Ho Lao số 7 (xin coi các bịnh kỳ sau) thì bịnh lao càng tốt đẹp mà chẳng mau khỏi rất cần.

« — « Thuốc Phụng của ngài quả là thần diệu lắm. Người bà con của tôi mắc bịnh đã 10 năm nay, thuốc tây thuốc ta hết lắm tiền mà vô hiệu, nay dùng thuốc *phong-hải rửa* ngài mau thấy kiến-hiệu lắm. *M. NGUYỄN-NGỌC-CÔN Điền-chủ à Phan thiết* »

« — « Ông bạn tôi mắc bịnh *lậu kinh niên* đã 3 năm nay, dùng đủ các thứ thuốc mà vô-hiệu, nay dùng Tiêu-Tửu và Thuốc của ngài thấy hiệu nghiệm mau khỏi lắm... *Mr. P. K Cần Secrétaire à la Société Agricole à THANH HÓA* »

Coi những lời khen đủ chứng rằng: Tiêu-Tửu rất thần diệu đại tài, các ngài nên uống, cho mau hết các bịnh, cứu *hơn sâm nhung cao quí nhiều lắm*, nên mau được béo mập, khỏe mạnh, ăn khỏe mau đói, ngủ ngon, tiểu tiện trong mát, đại tiện nhuận hoạt, nếu có *ho lao, đau phổi, đau ngực*, hen suyễn, đau lưng, tiểu vàng đục, đau xương, ung sưng, lở chốc, phổi bóng, nặng nước, bịnh lậu, tim la, *động kinh*, tê-thấp, đau bụng kinh niên, đau tim, đau dạ dầy, đàn bà bạch đới, kinh nguyệt không đều muốn con, trẻ nhỏ cam tích, cũng mau khỏi lắm. *Ai có trùng lao ở trong huyết*, và ai *không có con*, dùng Tiêu-Tửu sẽ hết trùng ngay và sanh nam dễ dàng... *còn như Thuốc Phụng hai; ho lao, Di mộng tinh; Lậu kinh niên; Giang mai; đau bụng kinh-niên*; xin coi các bịnh kỳ sau... Vậy dùng thuốc vậy dùng Tiêu-Tửu cũng mau khỏi bịnh, cam quyết rằng suốt nước Nam không đâu có thuốc chữa các bịnh khó khăn kinh niên thần diệu đại tài bằng. Vậy cứu nhất nhân, đức vạn phước, các ngài nên mách bịnh nhân tới thơ về *ĐẠI-BẢO ĐƯỜNG 22 rue des Médicaments à HANOI* mua Tiêu-Tửu và thuốc đủ mau khỏi bịnh, thơ tôi giao ngân linh hóa cũng được.

Muốn thi lấy bằng TỐ TÀI PHÁP và bằng CAO ĐẲNG TIỂU HỌC PHÁP VIỆT, nên học tại:

Trường **GIA-LONG**, *25 Rue Julien Blanc HANOI*
do ông **BAILET** quản đốc đã 5 năm

là trường tư về bậc TRUNG-HỌC và CAO-ĐẲNG-TIỂU-HỌC, lớn nhất và có quy củ nhất BẮC-KỲ.

HỌC PHÍ:

Lớp thi Tú-Tài: 10$00 một tháng, Lớp thi Cao-Đẳng-Tiểu-Học (năm thứ tư) 6 $50 mỗi tháng
Có nhà tàu học sinh ở ngay trong trường: 13$00 một tháng.
Kết quả mấy kỳ thi vụ tháng sáu vừa rồi:
Thi Cao-Đẳng-Tiểu-học: 18 người được vào vấn đáp: 15 người đỗ.
Thi Tú-Tài: 17 người được vào vấn đáp: 9 người đỗ.

Đến 14 Septembre 1934 khai trường

Dùng sữa
"LE GOSSE"
Sữa «LE GOSSE» rất bổ cho tất cả mọi người: có nhiều chất kem (Crème) rất tinh khiết.
Bao thầu cho Nhà-nước năm 1932-1933
Lycées, Collèges, Maternités, Ecoles, Institut de Puériculture etc.... à Saigon
Có bán trong các tiệm tạp-hóa ở Đông-Pháp.
HIỆU GIẤY XANH: *Giá mỗi hộp* ..... 0$30
Đại-lý:
ÉTABLISSEMENTS MORIN FRÈRES
HUẾ — TOURANE — QUINHON

GIÚP NẠN DÂN BÌNH PHÚ

Sổ bạc của Hội Trung Ương Cứu tế ở Huế đã thâu được:

(Tiếp theo)

Số trước: 14 439$08

Versement de M. Le Chef des services de Chemins de fer Quang Ngai	
M. M. Gelos	5$00
Arpéra	20 00
Tho	0.50
Hoè	5 00
Phan	0.50
Vân	0.50
Lâm	0.50
Hay	2.00
Cat	0.50
Anh	0 50
Tam	0.50
Toai	0 50
Thoan	1.00
Hoan	2.00
Lê duc Bich	0.05
Lê van Tân	1.00
Nguyên dinh Qui	0 50
V. Faunneth	2.00
Nguyên van Em	0.50
Nguyên huu Tân	1 00
Trần Duy	1.00
Nguyên dang Xuong	0.50
Nguyên van Nho	2.00
Trần Nam	0.50
Trần Xiêm	0.50
Lê dinh Tho	1.00
Ngô qui Mân	0.50
Hồ tri Sinh	1.00
Lau ba Dật	2.00
Luong si Phu	2.00
Phan Thiêu	2.00
Danh Tôt	2.00
Pham Deong	1.00
Lê tân Tu	2.00
Cộng:	14.501$58

(Còn nữa)

Đại Hiệu-Nghiệm!
THUỐC HÓA-PHONG
của HẢI-NGỌC-ĐƯỜNG

Chữa:

1) Cúm, cảm, phát nóng, ngại rét, nhức đầu, đau mình, tịt mũi, ho, nôn, mửa, ọe;

2) Trúng phong, méo mồm, xệch mắt, giật tay, giật chân, dờm dãi sặc sụa. — Uống vào khỏi ngay. — Giá trẻ thông dụng, đàn bà có thai cũng dùng được. — Mỗi hộp giá 10 xu (0$10).

Bán tại:

Thanh-hóa { M. DI-LONG, 71, phố lớn.
Vinh: { M. VĨNH-HƯNG-TƯỜNG, 77, Rue Sarrant.
Huế: { M. VĨNH-TƯỜNG, 49, Rue Gia-long.

Mua 40 hộp trở lên, xin tính giảm 30% và khỏi phải chịu tiền cước. — Nhận hàng theo cách lãnh hóa giao ngân (contre-remboursement). — Thuốc rất hiệu nghiệm mà giá lại rẻ, có dùng qua mới biết, xin đồng bào chiếu cố. — Thơ gởi cho:

M. NGUYỄN-HUY-CỪ
Tú-tài, làng Hoằng-nghĩa, phủ Hoằng-hóa, tỉnh Thanh-hóa (Annam)

Một khoảng đời của ông Gandhi

(Tiếp theo và hết)

Nhưng làm sao mà tự tử? Phải mua thuốc độc ở đâu? Chúng tôi nghe nói có thứ hột da-tuy-ra (Datura) là một thứ thuốc độc rất mạnh. Chúng tôi đi tìm thứ hột ấy. Tìm được. Chúng tôi lại chọn lúc ban đêm để thiệt hành việc ấy. Chúng tôi vào nhà thờ Kedarji Mandir, đốt đèn lên, vào cung thành tìm một góc khuất kín. Sắp khi sắp đặt đâu vào đó rồi thì chúng tôi sinh sự hãi mà tự hỏi: Nếu chúng ta không chết liền thì sẽ ra thế nào? Vì lẽ gì chúng ta tự tử? Vì sao không rán mà chịu bó buộc trong một lúc? Tuy vậy chúng tôi cũng có nuốt vài ba hột, rồi không dám nuốt thêm nữa. Thế rồi cả hai đứa chúng tôi định sang Pumji kaldir để giải độc và cho khuây cái tư tưởng tự tử ấy. Từ đó tôi hiểu rằng nói tự tử thì nghe dễ làm, mà tự tử thì khó vô cùng. Cũng từ đó, mỗi lần tôi nghe ai nói tự tử, tôi không cầm động chút nào hết.

Cái ý tưởng tự tử ấy rốt quả là làm cho chúng tôi bỏ hẳn tánh thuốc vụ đánh cắp tiền của bọn đầy tớ để mua thuốc. Từ lúc ấy đến nay tôi không khi nào muốn hút thuốc. Hút thuốc, tôi xem như một thói quen một sự, dơ bẩn và có hại. Tôi không hiểu vì sao có cái điều hút thuốc rất thạnh hành trong thế giới. Mỗi khi tôi đi ngang qua một cái phòng có khói thuốc là chịu không nổi; làm sao cũng phải ra khỏi gấp.

Một khoảng sau đó không bao lâu, vào khi tôi được 15 tuổi, tôi phạm một cái tội đánh cắp quan hệ hơn. Tôi đánh cắp một miếng vàng trong cái vòng tay của anh tôi, người ăn thịt. Anh tôi vay hai mươi lăm rupi để mua cái vòng tay ấy.

Tôi cũng bức rức về việc ấy. Tôi thề không đánh cắp nữa, và định thú thực hết với cha tôi, nhưng tôi không dám nói. Không phải tôi sợ cha tôi đập: vì tôi không hề thấy cha tôi đập anh em tôi bao giờ, mà tôi sợ làm cho cha tôi buồn. Nhưng phải liều, bởi vì muốn chuộc tội thì phải xưng tội. Tôi mới viết rồi tự đem dâng lên cha tôi một cái giấy thú tội, chẳng những xin cha tôi tha lỗi và bắt tôi chịu một thứ hình phạt cho xứng đáng. Cuối cùng bức thơ ấy có câu xin cha tôi đừng vì lời của tôi mà tự phạt lấy mình, và thề về sau không đánh cắp nữa.

Khi đem bức thơ ấy dâng lên cha tôi, tôi run như thiên lôi đốt đuôi. Cha tôi khi ấy bị bệnh nằm trên chiếc giường bằng gỗ. Tôi dâng thơ rồi ngồi một bên. Cha tôi ngồi dậy đọc, càng đọc lần tới chừng nào, nước mắt càng chảy qua hai bên má mà nhỏ xuống giấy chừng ấy. Đọc xong ông nằm dưỡi ra, hai mắt nhắm bít một hồi, rồi xé bức thơ. Tôi thấy cha tôi đau đớn như thế, bèn khóc òa lên. Nếu tôi là thợ vẽ, thì ngày nay đây tôi có thể vẽ lại cái cảnh ấy; vì tôi còn thấy rõ ràng trước mắt. Những giọt lệ đi tình ấy rửa quả tim tôi cho trong sạch, và tẩy cái lỗi của tôi. Ai có từng trải qua cái đi tình như thế, mới hiểu được giá trị của nó. Như một câu vè:

Chỉ người nào
Đã bị mối tình đi tình
Mới biết cái sức mạnh của nó.
(Seul celui qui
Est frappé par les flèches de l'amour
En connaît la puissance).

Đối ấy là một bài học cho tôi về đi tình. Lúc ấy tôi chỉ cho là tình cha thương con; ngày nay tôi mới hiểu đó là chân đi tình. Khi cái đi tình như thế ấy bao trùm cả một vật, thì nó sẽ biến đổi bất kỳ là vật gì. Cái sức mạnh của nó thiệt không có giới hạn.

Cách thứ lỗi như thế không phải là việc thường đối với cha tôi. Tôi tưởng ông sẽ tức giận, đập trán và la rầy tôi gắt gao lắm. Nhưng ông tỉnh táo lạ. Có lẽ đó là cái kết quả của sự xưng tội của tôi. Xưng tội với người có quyền nghe mình xưng tội, và nguyện không phạm lại tội ấy nữa, tức là tỏ dấu ăn năn thành thật. Vì tôi xưng tội như thế mà cha tôi được vững dạ và yêu tôi hơn trước nhiều.

Những điều tôi kể ra đó xảy ra vào năm tôi được mười sáu tuổi. Cha tôi bị bệnh, như đã nói. Mẹ tôi, một người ở giá trong nhà và tôi là những người nuôi bệnh chính. Tôi làm công việc khán hộ, bằng rịt những mụt lở, dâng thuốc. Lại đêm nào tôi cũng phải đấm bóp hai cái đùi vế cha tôi, đến khi nào ông bảo thôi hoặc ông ngủ mê mới thôi. Tôi làm việc rất cẩn thận, không khi nào biếng trễ. Ngoài giờ phải đến trường là tôi ở luôn một bên cha tôi.

Đồng thời vợ tôi sắp đến ngày đẻ.

Cái cảnh ấy làm cho tôi ngày nay càng nghĩ đến càng thẹn. Trước, đáng lẽ khi còn đương đi học là phải chăng, không lợi với vợ mới phải, thế mà tôi không kiêng. Sau, là tôi để cho cái nhục dục mạnh hơn cái bổn phận học sanh và cái bổn phận rất lớn: phải ở hết lòng với cha mẹ. Đêm nào, khi tôi ngồi đấm bóp cho cha tôi, tri nghĩ của tôi cũng bay vào phòng ngủ, mà bay vào nhằm lúc mà tôn giáo, y học đều cấm sự giao cấu; đến khi cha tôi cho đi nghỉ là tôi lấy làm vui mừng, tôi đứng dậy cái đầu chào ông rồi đi ngay vào..,

Bệnh cha tôi càng ngày càng trầm trọng.....

Đến cái đêm đáng sợ. Chú tôi có mặt ở Rajkot. Tôi nhớ như thường khi được tin cha tôi bệnh nặng thì chú tôi đến liền. Hai anh em — cha và chú tôi — thương nhau lắm. Cả ngày hôm ấy, chú tôi ngồi một bên giường cha tôi. Tối lại, cũng ngồi luôn đó mà cho chúng tôi đi ngủ trước. Có ai ngờ đêm ấy lại là đêm cha tôi chết.

Đêm ấy, tôi cũng đấm bóp cho cha tôi; vào khoảng mười giờ rưỡi hay mười một giờ, chú tôi bảo tôi đi ngủ. Tôi nhận lời mà đi vào phòng. Vợ tôi đương ngủ mê. Nhưng có tôi thì nó có ngủ sao được? Tôi thức nó dậy. Năm sáu phút sau thì người ở đến đập cửa: «Dậy! ông ngay lắm!» Tôi biết cha tôi bịnh nặng, tôi đoán ngay nghĩa hai chữ «ngay lắm» là thế nào.

— Có việc gì, cho biết ngay.

— Ông không còn nữa!

Thế là hết chuyện. Tôi chỉ có khóc mà thôi. Tôi thẹn quá, lật đật chạy vào phòng mẹ tôi. Nếu tôi không bị cái nhục giục ấm ảnh thì trong phút cuối cùng của cha tôi, tôi còn ngồi đấm bóp cho ông, mà nay không phải ăn năn nữa....

Cái thẹn mà tôi nói đó là do cái nhục giục ấm ảnh tôi vào lúc cha tôi sắp chết, vào lúc tôi phải có một bên giường cha tôi.

Cái dấu dơ ấy, không khi nào quên đi được, tuy tôi là một đứa con rất có hiếu. Đến nay tôi cũng vẫn còn tự xem là một người chồng quá đam dục, tuy có nghĩa....

Tôi tưởng phải thêm rằng đứa con gái đầu của vợ chồng tôi sau đó chỉ sống được có ba, bốn ngày. Không thể nào cứu nó được.

Mong rằng cái lỗi của tôi đó sẽ làm gương cho những người đã có vợ.

NAM-SƠN
dịch-thuật

HỘI VẠN - QUỐC TIẾT - KIỆM

HỘI HIỆP-BỒN NẶC-DANH PHÁP

Dưới quyền kiểm-soát của Chánh-phủ Đông-Pháp

Vốn 1.000.000 lượng (Thượng-Hải) và 8.000.000 phật-lăng đã đóng tất cả

Quản - lý cõi Đông-Pháp: **SAIGON, số 26 đường Chaigneau.**

Chi nghành ở tại **HANOI 53 Boulevard Francis Garnier.**

Muốn lập vốn **Muốn lập tư bồn**

Muốn để dành tiền cho trẻ con ăn học

Thì hãy mua vé của hội **VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM**

MỚI RA VÉ TIẾT-KIỆM SỐ 5

Vé 1000$ mỗi tháng đóng 5$ có thể trúng tới 5000$

Vé 500$ mỗi tháng đóng 2$50 có thể trúng tới 2500$

Vé 200$ mỗi tháng đóng 1$ có thể trúng tới 1000$

Mỗi tháng xổ số ba lần ngày 28 tây

Xin hỏi điều lệ:

Nơi chi Ngành Hội VẠN-QUỐC TIẾT-KIỆM ở HANOI 53 Bd Francis Garnier Hay là nơi các Đại-lý của Hội Hay là nơi M. HOÀNG-TOẠI boîte postale 44, 25 Rue Paul Bert à HUẾ.

Một cách để dành tiền dễ dàng, lợi hơn hết và nhiều hy vọng trúng.

CỔ CÔNG ĐỒNG KHÁCH

Ai đã dùng đến thuốc bắc của bản hiệu mới biết là công phu tinh xảo, vì bản hiệu có những người bào chế rất tinh, lựa thuốc rất giỏi, buôn thuốc rất rành, nên các nhà mua bán lâu nay đã công nhận là một hiệu thuốc bắc có giá trị, thuốc đã tốt, giá lại hạ, chỉ có hiệu:

Đông - Lợi - Hưng

ở đường Musée TOURANE

Nhà thuốc

ÔNG - TIÊN

ANNAM DƯỢC - PHÒNG

84 86, Rue Paul Blanchy prolongée

PHÚ - NHUẬN -:- SAIGON

Điều-kinh bạch-đái

Trừ tuyệt bịnh Bạch-đái-hạ, giúp thêm sức lực cho hàng phụ-nữ, linh nghiệm phi thường

Nên ông Đỗ-văn-Toàn, thơ ký phòng nhì Nam kỳ Soái-phủ. Ông Nguyễn-bá-Thế, đốc học trường Laivung. Ông điền chủ, cựu hội đồng Nguyễn-ngọc-Hiển Caolãnh. Ông Đỗ-thế-Hân quản lý sở cao su Cô-lao-công tại Thudaumôt. Ông Nguyễn-văn-Tấn, Cie des Eaux et electricité Pnom-Penh. Ông Nguyễn-thành-Được chủ sự sở điền tín Kompong trạch Cambodge. Cho đến đổi ông Chánh Barthelemy à M'Lod Annam còn nói trên báo Công-luận, Buốc-Nhà-Nam, Saigon ngày 10-6 33, không dè Annam có môn thuốc Bạch-đái đại tài như vậy (Vì bà nhờ dùng nó mà dứt bịnh, máu huyết trở nên tốt). Bao nhiêu đó qui bà qui cô đã thấy rõ thuốc nầy hay dở thế nào rồi khỏi cần phải tỏ điểm nhiều nơi khác.

Bán thật rẻ, mỗi gói 0$30, nửa lố 1$50, một lố 3$00. Tại Hồ-văn-Ba Qui-nhơn. Mộng-Lương Nhatrang. Vĩnh-Tường Huế. Trần-Cảnh Quảng-ngãi. Nguyễn-hữu Vĩnh Tourane. Thong-Hoạt Quảng-trị. Nguyễn-v.-Đức Hanoi. Mua sỉ, hỏi thăm đều chỉ, do nhà thuốc.

Có bệnh mau chữa,

KHÔNG BỆNH MẠCH BÁO ĐỘNG - BAO!

THUỐC HO!

Ho là một bệnh rất khó chịu làm cho ta mất ăn, mất ngủ, đau ruột, tức ngực. Phải chữa chạy ngay mới được. Nếu không, bộ phổi yếu dần đi, dễ mắc lao lắm.

Bản hiệu đã hay công nghiên cứu về bịnh ho hợp các thứ lương dược chế ra thuốc nầy để ho phổ, nhuận phổi, chỉ ho, tiêu đờm. Dù ông bị phổi rão, khô cổ, khát nước, hay sốt rạt, hen, suyễn, ngạt mũi, tắc mũi, ho sâm, ho gió, ho hàn, ho nhiệt, khan tiếng, ho lâu năm, dù bệnh mới khởi nơi cổ mắc chứng nầy hãy dùng ho, dùng thuốc nầy dứt khỏi cả.

Thuốc viên mỗi vỉ 0$30 nửa tá 1$50

Thuốc nước mỗi vỉ 0$20 nửa tá 1$00

BỆNH TÊ BẠI, PHONG THẤP!

Căn nguyên bệnh phong thấp là do vinh vệ bất hòa, khí huyết hư nhược, ngoại cảm phong hàn, trong có đàm thấp chạy khắp các ống xương.

Ai mắc phải, thì gân cốt đau buốt, tay sưng, chân phù co rút lại không cử động được, thịt tê, da buồn, đầm bấp chẳng đau, mất cảm, mềm mỏi, tê tá, hễ bại, hoặc người lên rừng xanh nước độc, bị lam sơn, chướng khí nhiễm lâu trong mình, hoặc đàn bà sau khi sinh nở, mắc chứng tê, bại, không gì bằng dùng thuốc TAM-XÀ HỒ-CỐT-CAO nầy để khử phong trừ thấp, cường gân tiện cốt, bổ bổ can thận, lưu thông khí huyết.

Mỗi vỉ giá 1$50 nửa tá 6 vỉ giá 7$50

Bán tại hiệu: **QUẢN-HƯNG-LONG** N° 80 phố Khách VINH

Ở xa gởi tiền bảo giao ngân rất chóng.

TIỀU - HẠNH - LÂM DƯỢC-PHÒNG

108 phố Hàng-Buồm, HANOI

XỔ SỐ QUỐC-TRÁI

lần thứ 50 tại Hanoi

(Ngày 1er Septembre 1934)

Những số sau này trúng lớn:

(Tiếp theo)

40 779	49 330	58 749	67 858	78 034
40 883	49 543	58 791	67 979	78 059
41 048	49 713	58 998	68 119	78 225
41 135	49 987	59 239	68 400	78 295
41 291	50 002	59 473	68 421	78 366
41 353	50 037	59 874	68 953	78 391
41 371	50 194	59 944	68 989	78 438
41 434	50 257	60 317	69 026	78 680
41 493	50 281	60 361	69 121	78 691
41 511	50 409	60 663	69 354	78 709
41 549	50 411	61 002	69 402	78 932
41 580	50 426	61 097	69 514	78 944
41 670	50 466	61 226	69 530	78 971
41 712	50 484	61 244	69 611	78 983
41 811	50 643	61 286	69 687	79 212
41 866	50 737	61 299	69 785	79 242
41 949	50 847	61 316	69 801	79 249
41 990	50 893	61 328	69 827	79 269
42 072	50 901	61 428	69 852	79 382
42 075	51 039	61 492	69 935	79 442
42 202	51 063	61 688	70 002	79 443
42 214	51 746	61 744	70 034	79 584
42 230	51 916	61 885	70 507	79 804
42 296	52 034	61 953	70 532	80 003
42 473	52 183	62 015	70 591	80 050
42 581	52 213	62 146	70 750	80 082
42 630	52 458	62 167	71 077	80 214
42 934	52 487	62 206	71 137	80 258
43 202	52 751	62 618	71 283	80 267
43 325	52 903	62 774	71 500	80 409
43 534	53 040	62 791	71 501	80 445
43 837	53 715	62 927	71 573	80 524
43 991	53 728	63 078	71 582	80 537
44 284	53 917	63 103	71 703	80 647
44 572	53 962	63 184	72 225	80 708
44 742	53 998	63 219	72 323	80 782
44 883	54 134	63 268	72 619	80 981
44 976	54 214	63 338	72 656	81 098
44 981	54 465	63 713	72 818	81 277
45 196	54 590	63 904	72 927	81 435
45 312	54 594	64 035	72 939	81 452
45 380	54 731	64 097	73 333	81 572
45 791	54 904	64 182	73 543	81 607
45 821	54 978	64 139	73 673	81 644
45 876	55 148	64 176	73 963	81 823
45 916	55 164	64 493	74 077	81 849
46 055	55 273	64 519	74 643	82 133
46 264	55 316	64 572	74 855	82 304
46 418	55 321	64 770	74 915	82 310
46 420	55 353	64 792	75 042	82 702
46 441	55 457	64 794	75 132	82 704
46 470	55 510	64 943	75 144	82 855
46 536	55 684	64 999	75 148	82 984
46 798	55 736	65 590	75 152	83 001
46 838	55 782	65 848	75 220	83 010
47 084	55 794	65 881	75 552	83 026
47 130	55 883	65 977	75 662	83 105
47 237	56 242	66 074	75 670	83 140
47 367	56 291	66 114	75 933	83 197
47 383	56 316	66 268	76 050	83 364
47 405	56 416	66 316	76 132	83 409
47 682	56 571	66 476	76 194	83 458
47 722	56 727	66 463	76 299	83 729
48 217	56 770	66 624	76 495	83 730
48 261	56 906	66 809	76 540	83 742
48 315	57 844	66 835	76 882	83 752
48 342	57 985	67 097	76 923	83 927
48 372	58 071	67 100	77 213	84 347
48 432	58 138	67 133	77 486	84 365
48 480	58 311	67 420	77 538	84 696
48 497	58 335	67 449	77 773	84 852
48 628	58 585	67 452	77 817	84 891
49 146	58 650	67 616	77 837	85 375

(Còn nữa)

CÙNG CÁC HỌC-SINH

Anh em ai muốn học trường TÂN-DÂN thì phải tới cho sớm đặng theo cho kịp chương trình. Quá tháng Septembre trường không nhận đơn nữa.

TÂN-DÂN-HỌC-HIỆU

(Trường dạy từ lớp Năm đến lớp Nhứt).

FAIFOO ANNAM

THUỐC LẬU ĐỨC-THỌ

Là một môn thuốc ngoại khoa gia truyền uống vào: không hại sinh dục, không bắt kỵ đồ ăn, không nệ về một khẩu, như những thứ có bán trên thị: chỉ trong ba, bốn tiếng đồng hồ đã thấy hiệu nghiệm, thấy đỡ, rồi chẳng bao lâu mà khỏi. Thực là một môn thuốc rất linh nghiệm đã được nhiều anh em chị em tin dùng, có đến người tây người khách cũng công nhận là hay.

LẬU MỚI MẮC (état aigu) tiểu tiện tức buốt, sót, lắm mủ — có khi lẫn cả máu, nên dùng đồng «số 1» giá 0$50 một ve.

MẮC ĐÃ LÂU (état chronique) tiểu tiện thông, lắm mủ, hoặc sáng dậy mới có một tý (goutte militaire) nước tiểu thì lắm vẩn nên dùng đồng «số 2» giá 0$50 một ve. Còn **TIỀN LẬ** thì có ba thứ «số 3, 4, 5» thứ nào cũng 0$50 một ve chữa đã ba mươi ký, bất luận là già đình, thiên phác, mào gà hoa khế, dùng thuốc bản hiệu cũng chẳng bao lâu mà hết nọc. Thuốc nầy uống vào cũng không hại sinh dục, không bốc lên răng, không phải kiêng nước, như những thứ có thấy ngâm khoan phần.

ĐỨC-THỌ-ĐƯỜNG

141 Route de Hue 141 (24 gian) HANOI

Là một nhà chuyên môn về khoa bịnh tinh, có nhận chữa khoán khỏi mới lấy tiền có gởi thuốc đi các nơi theo lối Linh hóa giao ngân.

LUẬT-HÌNH HOÀNG-VIỆT

(Tiếp theo trang 3)

giam 3 tháng hay phạt bạc 30$00.

Của đút mà người làm chứng đã nhận nơi người mua chứng khi nào cũng phải tịch một. Nếu có người tăng phạm thời sẽ bị nghĩ xử bằng nữa tội chánh phạm.

Điều thứ 340. — Phàm người nào đã biết rõ ràng một việc gì đã có án xử nhứt định rồi, mà lại đem việc ấy ra kêu, có ý đánh lừa quan tòa để hầy để quan tòa xử lại, thời sẽ không chia thả tăng, phạt giam từ 2 tháng đến 6 tháng hay phạt bạc từ 20$00 đến 30$00.

(Còn nữa)

DÁM LAM = = CAM ĐOAN

Như tim la, cốt khí, sang độc, đương mai, đau lậu, qui ngài đừng ham dùng thuốc rẻ tiền mau mạnh mà lại hại cả đời về sau. Những thuốc ấy có chất độc, uống không dám nhai, nếu lỡ nhai thì sưng răng, sưng nếu, còn nước vào bao tử rồi thì ọi mửa, công phạt bịnh nhơn đã đau, rồi thì mạnh liền, nhưng ít lâu trở lại, vì gốc độc còn lưu truyền trong máu tạng. Hễ thức khuya làm công chuyện mệt, dầu cho mạnh thế nào cũng trở lại (đó là bịnh lâu năm) hành bịnh nhơn nóng nóng lành lạnh, tay chơn nhức mỏi, đau xương, sống đau thắt ngang lưng, đau rang rang nơi ngực, đường đại bão, đường, tiểu có chut mà cũng làm như nợ chĩ, hoặc muốn lở lói ở dâu thì lở. Lâu ngày hộ cho tánh mạng, mang khổ sao thế nhỉ Đồng bào ai lở đau nhằm mấy chứng bịnh trên đây, mới phát hay là lâu năm, nặng nhẹ thế mấy dùng thuốc

SƯU ĐỘC BÁ ỨNG HOÀN

CỦA HIỆU THUỐC

ÔNG TIÊN

ro g it ngày sẽ thấy rõ tài thuốc tống lọi gốc độc ra dứt tuyệt, khỏi trở cãng, không hại sinh dục, không hành bịnh nhơn. Cam đoan trăm ngàn người không mai một. Mỗi hộp 1$50, uống 5 ngày.

Có bán tỉ mỉ nơi đại-lý nhà thuốc ÔNG-TIÊN ở mọi tỉnh hễ giao ngân đủ.

Nhà thuốc ÔNG TIÊN

Annam Dược phòng

84 rue P. Blanchy prolongée

PHUNHUAN Saigon

ANH EM NÊN ĐỂ Ý

Nếu ai mắc phải bịnh LẬU, hoặc TIM LA dù mới hay lâu, dù nặng hay nhẹ thế nào xin nhớ cứ dùng thuốc của **HOÀNG VĂN ẤP** số 47 phố Ninh xá tỉnh Bắc ninh, thế nào cũng mau khỏi và hết nọc; lại không hại sinh dục, uống lại không đau đớn gì. Vậy xin các anh em cứ tin dùng thử thì mới rõ, còn như nói thánh nói thần chỉ làm khó tin cho người có bịnh, còn thuốc người nào thần hiệu thì ít khi người ta nói thánh nói thần, như vậy các anh em nếu mắc thử dùng qua khắc rõ, vì thuốc của bản hiệu đã có tiếng xưa nay, ở đâu cũng đã biết. Thuốc lận 1$60 1 hộp. Tim la 2$00 1 lọ.

Có bán ở hiệu Lê Nam Hưng Phan thiết, Hồ văn Chiêu Cửa tây Quảng ngãi.

THẦN HỘ PHỔI

MỚI PHÁT-MINH

Chuyên trị các bệnh phổi, đau phổi, ho phổi, đau ngực, tức ngực, ho đờm, ho khan, ho ra huyết, ho lâu thành lao, mất tiếng, ngứa cổ, đau cổ, nóng trong cổ, suyễn thở v. v.

Có nhiều giấy của các thầy thuốc chứng nhận là một môn thuốc trị bệnh phổi rất hay.

Giá mỗi tá 10$00 — mỗi lọ 1$00

Thơ và mandat gởi cho:

M. NGUYỄN - XUÂN - DƯƠNG

Viện thuốc LẠC-LONG

85 bis Hàng Ngang (Cantonnais)

HANOI

Mong mái, bây giờ mới có

CAO HỒ

của VĨNH-HƯNH-TƯỜNG — VINH

Trừ có Ho Lao, còn ho gì chữa cũng khỏi. Nam, phụ, lão, ấu đều dùng thấy kiến hiệu cả. Hiện giờ trẻ con hay có bệnh ho gà, uống phần nhiều khỏi cả. Thật thế không giám nói ngoa, Bán chiếu hàng trong một tháng, thử 0$80 chỉ bán có 0$40 để qui khách thí nghiệm.

Hơi người bị bệnh hen, nên thở cho dễ chịu!

Thật không gì khó chịu bằng sự khó thở! Lúc đi, lúc chèo thang gác, hễ khó thở thì ho sù sụ ngay, khạc nhổ luôn, chả làm sao cho nguôi được.

Biết bao nhiêu người có bệnh hen, bệnh ho ra đờm sẽ khỏi đau đớn khổ sở nếu chịu chữa bằng thuốc «Sirop des Vosges Cazé». Thuốc ấy đã chữa khỏi rất nhiều người, có nhiều thơ cám ơn làm chứng.

Hơi người bị bệnh hen, bệnh ho ra đờm, trông người ta đi lại nhẹ nhàng mà không ước ao được như vậy sao?

Nếu các người muốn được như mọi người, nếu muốn biết đủ các sự vui sướng ở trên đời, nếu muốn sống thì nên theo lời khuyên của chúng tôi: uống thuốc ngọt Vosges Cazé.

Sự đau đớn sẽ chóng hết ngay, thở được nhẹ nhàng dễ chịu, vì thuốc ngọt Vosges Cazé không thể nào không chữa khỏi bệnh ho sổ mũi, bệnh hen tức bực, nghe như gió thổi trong ngực và ho cả ngày.

Sirop Vosges Cazé

Bán tại các hiệu bào chế, hay tại hiệu: CAZÉ, Pharm. 60 bis, Avenue de Châtillon, Paris

LẠI THÊM MỘT TRIỆU CHỨNG VỀ SỰ THẦN HIỆU CỦA NHỮNG MÓN THUỐC CỦA NHÀ THUỐC VÕ VĂN-VÂN THUDAUMOT

Tourane, le 13 Août 1934

Monsieur VÕ-VĂN-VÂN

THUDAUMOT

Kính thưa ông,

Tôi có người ở vú bị đau nóng lạnh mê man tay chưng nhức mỏi rã rời, nhức đầu nóng lạnh đã hơn hai tuần lễ rồi, tôi cho uống thuốc cũng nhiều, song chẳng có hiệu nghiệm gì.

Sau tôi mua thuốc của ông số 31 «TỨ THỜI CẨM MẠO» thuốc trị nóng lạnh và giải ban, số 33 «VẠN ỨNG DU» thuốc ia dầu CÙ LÀ chuyên trị bá chứng nơi Mr, NGUYỄN-HỮU-PHỒ, làm đại-lý cho ông ở TOURANE, thuốc số 31 thì tôi cho uống, còn thuốc số 33 thì tôi thoa nơi mấy chỗ lác lóe, khớp xương, hai bên màng tang, lỗ mũi, thoa nơi xương sống từ ngang cổ cho đến lưng quần thì 10 phút bớt được 8 phần, tôi lại cho uống thêm một gói nữa thì bịnh lành ngay.

Thật là hai vị thuốc bí truyền mà lại của dùng nhứt cho phần nhiều những người lao động.

Vì lòng sốt sắng của ông chuyên môn lâu nay đã trải qua một cái thời kỳ khó khăn nay mới nghiên cứu hai thứ thuốc ấy thì cái công phu của ông cũng không phải là không lao tâm khổ tứ vậy.

Đôi lời thành thật tôi xin chúc ông mạnh giỏi và tiệm thuốc của ông cặn lâu dài.

Nay kính thăm

TRẦN-NGỌC LÂN

Secrétaire

1er Arrondissement d'H. A.

(Annam) TOURANE

LỢI VÔ CÙNG!...

Áo chemisette col fermeture Eclair rất khéo bán 1$20 một cái, đủ các màu; Áo tắm hiệu 1$20 một cái; Áo lót mình hay để tập thể thao: 0$35 một cái, đủ các màu. Áo tập thể thao của học trò con nít từ 8 đến 12 tuổi: 0$30 một cái.

Lụa trắng khổ đôi:
- rộng 0m85 giá 0$83 một thước
- rộng 0m80 giá 0$72 » »

Lụa trắng khổ nan:
- rộng 0m80 giá 0$57 » »
- rộng 0m75 giá 0$50 » »

Có đủ các thứ tre, lãnh, tương, nhiều rộng, hẹp và đủ màu. Mã PAILLE: 1$50-2$50-3$00-3$50-4$50. Gương đeo mắt 1$20 một cái.

Ai mua hàng lẻ từ 9$90 trở lên thì không mất tiền cước.

AN - THÀNH

61 Phố Hàng-Đào — HANOI

Có biếu không Catalogue 1933 & 1934. Xin viết thư về hỏi.

Mua buôn (sỉ) sẽ được hưởng nhiều quyền lợi về sau.

HƯƠNG - CÀNG THIÊN - THỌ - ĐƯỜNG

TỨC LÀ HONG-KONG TIÊN-SAU-TONG

CÔ-TẦU-HOÀN

Chuyên trị đàn bà kinh-nguyệt không đều, đau bụng, khí hư, và không sinh nở.

HÀI - CẦU - CHIÊN - KIỆN - THẬN - HOÀN

Thuốc hay nhất, chuyên trị đàn ông thận hư.

丸腎健鞭狗海 丸娘姑雲鶴天港香

Bán tại:

QUANG-NGAI	Quang-Tuang-Nguyen	HUE	Van-Ich
THU XA	Hung-Phat	TOURANE	Phuoc-Thọ-Đường
TAM-QUAN	Phuoc-Hiep-Chang	FAIFOO	Quan-Thang-Chang
SONG CAU	Chanh-Thanh	QUINHON	Phuoc-Hiep
NHATRAAG	Vinh-Phat	HUE	Ving-Hing

Tam tinh hải cẩu bổ thận hoàn

Thuốc linh nghiệm đã giúp bạn thanh niên nam nữ trị dứt bệnh khó hay lắm Mộng-tinh, Di-tinh và Hoạt-tinh. Người mắc phải ba chứng bịnh trên đây, là:

I — Bởi thọ bẩm tiên thiên bất bổ(?) phòng dục quá độ, mà bận thêm không điều dưỡng, tâm sầu quá độ, làm cho thận suy bất thạnh, quần hỏa động, tướng hỏa vượng.

II — Bởi nết ăn nhỏ, không đàn đúc vượng, lựa thời chơi nhành vì thế đàn bà, làm cho ngọc quan hư.

III — Bởi trước khi bị bịnh tịch, uống thuốc công kích nên phạm nó thông lợi tiểu tiện nhiều, làm cho thận thủy suy, ngọc quan lỏng.

Bởi mấy nguyên nhơn kể trên, mà sanh ra:

I — MỘNG-TINH, là nằm chiêm bao thấy giao cấu với đàn bà, tinh xuất ra.

II — DI-TINH, là ngủ mê mang, tinh khí xuất ra ban ngày mà không hay, khi thức dậy mới biết.

III — HOẠT-TINH, là mỗi bận đàn ông, hoặc thấy sắc, hoặc gần đàn bà, hoặc nam sắc thoạt có đều lẽ tới, tinh liền xuất ra, hay là khi tiểu, tiểu rặng mạnh, tinh khí xuất ra.

Người mắc phải ba chứng bịnh nầy, thì thường đau chân ngang lưng, đường tiểu nóng nóng, tay chơn nhức mỏi, trong mình mệt nhọc, gương mặt xanh xao, nóng nảy nóng lắm. Nếu không điều trị, lần ngày thọ suy bần thạnh, bần lòng lắm nỗi tìm nơi phiền, làm cho tinh nóng phải gấu, khi hập trong ngực nó rung rức ngực mê mành ra ho. Ho lắm ngày dặng tìm nó phải mê ho ra máu, chứng đủ bịnh rất hiểm nghèo.

Hãy uống TAM-TINH HẢI CẨU BỔ THẬN HOÀN, thì bịnh dặng hết dứt, mê tại dặng tỉnh, ổ tinh nó bình phục nên lực lại.

Người khí tuổi nhỏ, tiêu nhiều quá độ, đến khí suất yếu, âm dương khuy tổn, khí huyết không sung, dương vật hết cứng, lỏ mỏi, lưng bủng lỗ tai, thường hay đổi đêm, uống thuốc nầy vào sẽ dặng bổ thận, trừ dương, ổ tinh, bổ khí.

Mỗi hộp uống 5 ngày giá 1p.00

VÕ-VĂN-VÂN DƯỢC-PHÒNG

THUDAUMOT (Nam kỳ)

Đại lý: *Phanthiết* Bazar Minh Nguyệt *Phanri* Truong trọng Kỳ, *Dalat* Nguyễn-Khiêm, *Quinhon* Hồ-văn-Ba, *Nhatrang* Tạ-kim-Hoa Argile, *Faifo* Tram-Mỹ-Nam, *Tourane* Nguyễn-hữu-Phả, Place Hôpital Indigène à Tourane, *Gialong* Duyệt-Phong, *Phủ-lỏn*, Thanh-Hóa, Nam Hưng 28 Rue Jaurant Vinh.

Imprimerie TIẾNG-DÂN HUẾ

Directeur-gérant: HUỲNH-THÚC-KHÁNG